

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Libanon, å andra sidan, samt med förslag till lag om ikraftträdande av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Libanon, å andra sidan. Avtalet undertecknades i Luxemburg den 17 juni 2002. Avtalet är ett s.k. blandat avtal, vilket betyder att bestämmelserna i det hör till dels medlemsstaternas, dels gemenskapens kompetens.

Avtalet bygger på ett Europa-Medelhavspartnerskap som upprättades genom förklaringen i Barcelona 1995 mellan Europeiska gemenskapen, dess medlemsstater och tolv partner i Medelhavsområdet (Algeriet, Cypern, Egypten, Israel, Jordanien, Libanon, Malta, Marocko, Syrien, Tunisien och Turkiet samt den palestinska förvaltningen). Partnerskapet har som mål att bidra till fred och säkerhet i området och att utveckla handeln och de ekonomiska relationerna mellan parterna. Genom avtalet inleds en regelbunden politisk, ekonomisk och samhällelig dialog mellan avtalsparterna. Det centrala handelspolitiska målet är att stegvis inrätta ett

frihandelsområde i linje med Världshandelsorganisationens regler. Också handeln med jordbruksprodukter och tjänster skall liberaliseras. Avtalsparterna förbinder sig vid ett brett samarbete, som omfattar bl.a. tullfrågor, energi, vetenskaper, utbildning, informationssamhället, transport, miljö, konsumentskydd samt bekämpande av penningtvätt, narkotikabrottslighet och terrorism. Genom avtalet inleds också en dialog om hantering av migrationsfrågor och det innefattar en förpliktelse om återtagande.

Avtalet träder i kraft den första dagen i den andra månaden efter den dag då avtalsparterna underrättat varandra om att deras respektive godkännandeförfaranden är avslutade. Då avtalet träder i kraft ersätter det samarbetsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Libanon, som undertecknades i Bryssel den 3 maj 1977. I propositionen ingår ett förslag till lag om godkännande av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen. Lagen avses träda i kraft samtidigt med avtalet.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÄN MOTIVERING	4
1. Inledning.....	4
2. Nuläge.....	4
2.1. Avtalets betydelse.....	4
2.2. Europa-Medelhavsavtalen om associering.....	4
2.3. Den libanesiska ekonomin.....	4
2.4. Gemenskapens handelsförbindelser med Libanon.....	5
2.5. Finlands handelsförbindelser med Libanon	5
2.6. Bilateral avtal	5
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen	5
4. Propositionens verkningar	6
4.1. Ekonomiska verkningar	6
4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	6
4.3. Miljökonsekvenser.....	6
4.4. Verkningar för företagen	6
4.5. Verkningar för olika medborgargrupperns ställning	6
5. Beredningen av ärendet	7
DETALJMOTIVERING	8
1. Avtalets innehåll.....	8
Avdelning I: Politisk dialog.....	8
Avdelning II: Fri rörlighet för varor.....	8
Kapitel 1: Industriprodukter	8
Kapitel 2 Jordbruks- och fiskeriprodukter samt bearbetade jordbruksprodukter	8
Kapitel 3: Gemensamma bestämmelser	9
Avdelning III: Etableringsrätt och tjänster	9
Avdelning IV: Betalningar, kapital, konkurrens och andra ekonomiska bestämmelser	10
Kapitel 1: Löpande betalningar och kapitalrörelser.....	10
Kapitel 2: Konkurrensbestämmelser och andra ekonomiska bestämmelser.....	10
Avdelning V: Ekonomiskt och sektoriellt samarbete.....	10
Avdelning VI: Socialt och kulturellt samarbete	12
Kapitel 1: Dialog och samarbete om sociala frågor.....	12
Kapitel 2: Kulturellt samarbete, audiovisuella medier och information.....	12
Kapitel 3: Samarbete i syfte att förhindra och kontrollera illegal invandring samt andra konsulära frågor.....	12

Avdelning VII: Finansiellt samarbete	13
Avdelning VIII: Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestäm- melser	13
2. Motiveringen till lagförslaget.....	14
3. Ikraftträdande	14
4. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordningen.....	14
LAGFÖRSLAG	17
om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering med Libanon.....	17

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

Europeiska gemenskapens (hädanefter 'gemenskapen') Medelhavspolitik fick sin nuvarande utformning i förklaringen från Barcelona, som antogs 1995. Den resulterade i att ett multilateralt Europa-Medelhavspartnerskap upprättades mellan gemenskapen, dess medlemsstater och tolv partner i Medelhavsområdet. Samarbetet bygger på tre pelare, politik och säkerhet, ekonomi och finansiering samt partnerskap på det sociala, kulturella och mänskliga området. Europa-Medelhavspartnerskapet förväntas bidra till fredsprocessen i Mellanöstern.

För genomförande av samarbetet tilldelas det omfattande tredjelandsfinansiering av gemenskapen genom programmet MEDA. För den finansiella perioden 2000-2006 reserveras 5,35 miljarder euro i gåvobistånd och därtill har Europeiska investeringsbanken avsatt 7,4 miljarder euro i lånekapital för staterna i Medelhavsområdet.

Europeiska ekonomiska gemenskapens bilaterala samarbetsavtal från 1970-talet med följande länder skall ersättas med bilaterala associeringsavtal: Algeriet, Egypten, Israel, Jordanien, Libanon, Marocko, Syrien och Tunisien. Med Palestinska befrielseorganisationen som representerar den palestinska myndigheten gäller tills vidare ett temporärt avtal. Gemenskapens relationer med kandidatländerna Cypern, Malta och Turkiet, som också deltar i Barcelonaprocessen, regleras genom första generationens samarbetsavtal från 1960- och 1970-talen.

2. Nuläge

2.1. Avtalets betydelse

Medelhavsområdet har fått större betydelse för Finland i och med att Finland gick med i gemenskapen. Gemenskapens mål visavi Medelhavsområdet är att säkra en fredlig utveckling och främja stabilitet och en positiv ekonomisk och social utveckling. Gemenskapens Medelhavsstrategi avser att skapa en

ny dimension i relationerna med icke-europeiska Medelhavsländer och att stödja den politiska, ekonomiska och sociala utvecklingen i dem. En gradvis liberalisering av handeln mellan gemenskapen och Libanon förstärker EG-medlemsländernas konkurrensställning i relation till tredje länder.

2.2. Europa-Medelhavsavtalen om associering

Associeringsavtalet med Libanon, som denna proposition gäller, är det åttonde avtalet som gemenskapen har slutit med ett icke-europeiskt Medelhavsland eller myndighet. Ett interimistiskt avtal som gäller endast de kommersiella artiklarna trädde i kraft den 1 mars 2003. Associeringsavtal med Tunisien, Marocko, Israel och Jordanien har redan trätt i kraft och därtill har ett temporärt associeringsavtal ingåtts med Palestinska befrielseorganisationen, som representerar den palestinska förvaltningen. Avtalet med Egypten undertecknades år 2001 och regeringens proposition gavs till riksdagen den 18 oktober 2002. Den 21 februari 2003 godkände republikens president avtalet och stadfäste lagen om ikraftträdande av de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftning. Avtalet med Libanon undertecknades år 2002. Interimistiska avtal om kommersiella artiklar trädde i kraft för Libanons del den 1 mars 2003 och för Egyptens del den 1 januari 2004. Avtalsförhandlingarna med Syrien avslutades i december 2003.

2.3. Den libanesiska ekonomin

Med undantag av de palestinska territorier-na är det troligtvis Libanon vars ekonomi lider mest av den instabila situationen i Mellanöstern. Under de senaste åren har tillväxten i Libanons ekonomi stagnerat. I samråd med internationella valutafonden IMF strävar Libanon nu till att rätta ut det förvridna budgetära underskottet.

Den libanesiska utrikeshandeln karakteriseras av ett starkt underskott, vilket dock delvis täcks av penningförsändelser från utlandslä-

baneser. Bytesbalansens kroniska underskott har lett till jämt växande skuldsättning. Libanons viktigaste exportartiklar är jordbruksprodukter, smycken, den kemiska industrins produkter, metallindustrins produkter, elektriska varor samt textilier.

Libanon har undertecknat frihandelsavtal med Syrien, Egypten samt Irak. Dessutom hör Libanon till de 14 arabländer som utgör det storarabiska frihandelsområdet GAFTA. Libanon, som sedan år 1999 har varit observeratör inom världshandelsorganisationen WTO, strävar att bli full medlem år 2004.

2.4. Gemenskapens handelsförbindelser med Libanon

Handeln mellan gemenskapen och Libanon uppvisar ett starkt överskott till gemenskapens fördel. År 2002 var värdet av gemenskapens export till Libanon 3 miljarder euro. Under första halvåret 2003 uppnådde exporten ett värde av 1,8 miljarder euro, vilket tyder på ordentlig tillväxt under loppet av året. De viktigaste exportartiklarna är maskiner och apparater, fordon samt mineralbränslen och mineraloljor. Frankrike, Italien och Tyskland är Libanons största handelspartner inom EU. Värdet av importen från Libanon till gemenskapen år 2002 sjönk till under 200 miljoner euro och tycks förbli på denna nivå även år 2003.

2.5. Finlands handelsförbindelser med Libanon

Värdet av Finlands export till Libanon har under de senaste åren varit omkring 30-40 miljoner euro. De viktigaste exportartiklarna är papper och kartong, mobiltelefoner och liknande produkter samt mejeriprodukter. Finlands så gott som obefintliga import (under 300 000 euro år 2002) består för det mesta av drycker.

2.6. Bilateral avtal

Mellan Finland och Libanon föreligger ett avtal om främjande av och ömsesidigt skydd för investeringar (FördrS 3-4/2000)

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

Avtalet bygger på ett multilateralt Europa-Medelhavspartnerskap som upprättades genom Barcelonaförklaringen 1995 mellan gemenskapen, dess medlemsstater och tolv partner i Medelhavsområdet, nämligen Algeriet, Cypern, Egypten, Israel, Jordanien, Libanon, Malta, Marocko, Syrien, Tunisien och Turkiet och den palestinska förvaltningen. Partnerskapet avser att bidra till fred och säkerhet i området och att utveckla handeln och de ekonomiska relationerna mellan partnerna.

Mellan parterna inleds en regelbunden politisk, ekonomisk och social dialog som övervakas av ett associeringsråd som sammanträder på ministernivå och en associeringskommitté på tjänstemannanivå. Avtalet skapar förutsättningar för en politisk dialog mellan Europaparlamentet och Libanons parlament. Centrala element i denna politiska dialog är fred, säkerhet, mänskliga rättigheter, demokrati och regional utveckling.

Avtalet förbättrar betingelserna för en gradvis liberalisering av handeln med varor, tjänster och kapital. Målet är att upprätta ett frihandelsområde under en övergångsperiod av högst 12 år i linje med WTO:s regler. De libanesiska industriprodukternas fria tillträde till gemenskapens område, som grundar sig på samarbetsavtalet från år 1977, fortsätter när avtalet träder i kraft, medan tullarna på industriprodukter med ursprung i gemenskapen sänks enligt en avtalsfäst tidsplan. Handeln med jordbruksprodukter och tjänster skall också liberaliseras gradvis. Företagen gynnas i sin tur av bestämmelserna om etableringsrätt, undanröjande av konkurrenshinder och friare kapitalrörelser. Ett viktigt mål är att främja det regionala samarbetet som skall garantera ekonomisk och politisk stabilitet.

Det ekonomiska samarbetet i avtalet omfattar följande områden: allmänbildande och yrkesinriktad utbildning, vetenskaper och teknik, miljö, industri, investeringar och främjande av dem, standardisering och bedömning av överensstämmelse, tillnärmning av lagstiftning, finansiella tjänster, jordbruk och fiske, transport, informationssamhälle

och telekommunikation, energi, turism, tullfrågor och statistik. Vad gäller inrikesfrågor omfattar samarbetet bekämpande av penningtvätt, narkotika och terrorism. Inom området sociala och rättsliga frågor avser parterna att starta en dialog om bättre villkor för arbetstagare som lagligen vistas i området och tillika om åtgärder för att förebygga illegal invandring, inbegripet samtycke till att återta sina medborgare. Samarbete skall också ledrivas inom kultur och audiovisuell kommunikation samt informationsförmedling. Målen i avtalet skall främjas genom finansiellt samarbete inom ramen för det ovan nämnda programmet MEDA.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Trots att handelsutbytet är obetydligt ligger avtalets verkningar för handeln mellan Finland och Libanon i linje med Finlands målsättning. Avskaffandet av tullar enligt avtalet ger finländska exportföretag en konkurrensfördel jämfört med företag i tredje länder.

4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Propositionen har inga verkningar i fråga om organisation eller personal. Den nuvarande personalen kommer att klara av de möten för associeringsrådet och associeringskommittén som behövs för att administrera avtalet.

4.3. Miljökonsekvenser

Miljöskyddet spelar en viktig roll i samarbetet mellan parterna. Som mål för miljö-samarbetet ställer avtalet att förhindra en försämring av miljön, kontrollera miljöförö-ning och säkerställa en rationell användning av naturresurserna för att garantera en hållbar utveckling. Samarbete skall ske inom områdena ökenspridning, förebyggande av förö-ning av Medelhavet, förvaltning av vatten-tillgångar, energiförsörjning, avfallshantering, salinisering, miljöfrågor i känsliga kust-områden, miljökonsekvenserna av industrin och säkerheten i industrianläggningar, kon-

sekvenserna av jordbruket för mark- och vattenkvaliteten samt miljöutbildning och medvetenhet i miljöfrågor. Positiva miljökonsekvenser eftersträvas också genom energisamarbete och främjad användning av förnybara energiformer, energisparande och bättre energieffektivitet. Finland stöder implementeringen av FN:s konvention mot ökenspridning och Libanon är ett av verksamhetsprogrammets programland.

4.4. Verkningar för företagen

Utvecklingen inom många av de samsamsområden som tas upp i avtalet kan få gynnsamma verkningar för företagens verksamhetsbetingelser i Libanon, även om några omedelbara förändringar inte är att vänta i och med att avtalet träder i kraft. Att tullavgifterna avskaffas när övergångsperioderna går ut förbättrar gemenskapsföretagens exportutsikter i Libanon. Tull- och standardiseringssamarbetet kan förväntas lätta formaliteterna och skapa en enhetligare praxis. Avtalet avser att förbättra investeringsklimatet i landet och att underlätta kapitalinvesteringar i företag och repatriering av vinster. Genom bättre konkurrensregler och öppna statsbidragsförfaranden förbättras möjligheterna för affärsverksamhet. Detsamma gäller avskaffande av särställningen för statliga handelsmonopol. Handelshinder skall undanröjas också genom tillnärmning av konsumentlagstiftningen.

4.5. Verkningar för olika medborgargrupper ställning

I avtalet ingår bestämmelser om utbildningssamarbete där särskild tonvikt läggs vid tillträde för kvinnor till allmänbildande och yrkesinriktad utbildning på högstadiet. Avtalet skall främja likabehandling för arbetstagare som lagligen vistas inom den andra avtalspartens territorium. Parterna kan ta initiativ till ömsesidiga bilaterala avtal om arbetstagarnas villkor och sociala trygghet. En social dialog kommer att föras framför allt om levnads- och arbetsvillkoren för migrerande kollektiv, migration, illegal invandring och åtgärder för att främja likabehandling av parternas medborgare. I projekten prioriteras

stöd för kvinnors villkor, familjeplanering och barnskydd, förbättring av levnadsförhållandena i fattiga områden och kulturellt ungdomsutbyte.

Parterna förbinder sig att återta sina medborgare som vistas illegalt inom den andra avtalspartens territorium. När avtalet har trätt i kraft kan parterna förhandla fram och sirs- emellan sluta bilaterala avtal som reglerar parternas skyldighet att återta sina medborgare. Genom dessa avtal är det också möjligt att reglera återtagande av medborgare i tredje länder, om någon avtalspart anser det behövt.

5. Beredningen av ärendet

Mellan gemenskapen och Libanon gäller fr.o.m. den 1 mars 2003 ett interimistiskt av-

tal som täcker associeringsavtalets handelsmässiga artiklar samt ett samarbetsavtal som undertecknades i Bryssel den 3 maj 1977, sådant det lyder ändrat genom senare protokoll.

Förhandlingarna angående ett avtal om associering mellan gemenskapen och Libanon påbörjades år 1995. Sex års förhandlingar innebar granskningen av tio utkast till avtal. Avtalet paraferades den 10 januari 2002 och undertecknades den 17 juni 2002.

Regeringens proposition har beretts som tjänsteuppdrag i utrikesministeriet. Utlåtande om avtalet har begärts av handels- och industriministeriet, kommunikationsministeriet, jord- och skogsbruksministeriet, justitieministeriet, undervisningsministeriet, inrikesministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, tullstyrelsen, arbetsministeriet, finansministeriet och miljöministeriet.

DETALJMOTIVERING

1. Avtalets innehåll

I avtalets ingress hänvisas till de traditionella banden mellan parterna och önskan att stärka dem och upprätthålla bestående förbindelser grundade på partnerskap och ömsesidighet. Vidare erinras om den betydelse som parterna fäster vid principerna i FN-stadgan, om de skillnader som finns i ekonomisk och social utveckling mellan Libanon och gemenskapen och behovet av att förstärka den ekonomiska och sociala utvecklingen i Libanon. Associeringsavtalet beaktar gemenskapens och Libanons åtagande om att tillämpa frihandel och tulltariffer samt de rättigheter och skyldigheter som följer av Världshandelsorganisationens regler.

Artiklarna 1 och 2. Utifrån avtalet upprättas en samarbetsordning kallad associering mellan gemenskapen och dess medlemsländer, å ena sidan, och Libanon, å andra sidan. Syftet är att skapa en ram för en politisk dialog, att gradvis liberalisera handeln med varor, tjänster och kapital, att främja Libanons ekonomiska och sociala utveckling liksom balanserade förbindelser mellan parterna och att uppmuntra till regionalt samarbete. Avtalet bygger på respekt för demokratiska principer och mänskliga rättigheter.

Avdelning I: Politisk dialog

Artikel 3. Genom avtalet etableras en regelbunden politisk dialog mellan parterna. Dialogen skall stärka förbindelserna mellan parterna, öka den ömsesidiga förståelsen och solidariteten och konsolidera säkerheten och stabiliteten i området. Genom samarbetet skall parterna tillnärma sina synsätt i internationella frågor av särskild vikt för parterna och främja gemensamma initiativ.

Artikel 4. Den politiska dialogen skall omfatta alla frågor av gemensamt intresse för parterna, särskilt tryggheten av fred och säkerhet. Därtill syftar dialogen till att skapa nya samarbetsformer.

Artikel 5. Dialogen skall föras i associeringsrådet på ministernivå och i associeringskommittén på högre tjänstemannanivå.

Vidare utnyttjas alla diplomatiska kanaler och andra medel som kan bidra till att utveckla dialogen. En politisk dialog kan också föras mellan Europaparlamentet och Libanons parlament.

Avdelning II: Fri rörlighet för varor

Artikel 6. Gemenskapen och Libanon upprättar gradvis ett frihandelsområde under en övergångsperiod på högst tolv år.

Kapitel 1: Industriprodukter

Artiklarna 7 och 8. I artikel 7 uppräknade industriprodukter med ursprung i Libanon får i enlighet med artikel 8 importeras till gemenskapen utan tull eller avgifter med motsvarande verkan.

Artikel 9. Libanon skall från det avtalet träder i kraft gradvis avskaffa importtullar och avgifter med motsvarande verkan för produkter med ursprung i gemenskapen enligt avtalsfäst tidsplan. Avtalet ger Libanon en möjlighet att begära översyn av tidsplanen i associeringskommittén vid allvarliga svårigheter för en viss produkt. I artikeln beskrivs hur översynen skall ske i praktiken.

Artikel 10. Bestämmelserna om avskaffande av importtullar skall också gälla för tullar av fiskal karaktär.

Artikel 11. I artikeln beskrivs sådana tidsbegränsade undantagsåtgärder som Libanon får vidta i form av höjda eller återinförda tullar. Åtgärderna får tillämpas bara på framväxande industrier eller sektorer som genomgår omstrukturering eller som står inför allvarliga svårigheter, särskilt om de medför betydande sociala problem.

Kapitel 2 Jordbruks- och fiskeriprodukter samt bearbetade jordbruksprodukter

Artiklarna 12 och 13. I artiklarna anges de grupper av jordbruks- och fiskeriprodukter som avtalet gäller. Handelsutbytet med jordbruks- och fiskeriprodukter skall gradvis 1-

beraliseras med avseende på produkter av intresse för båda parterna.

Artiklarna 14–16. Bestämmelser om handeln med jordbruksprodukter återfinns i protokollen 1 - 3.

Inom fem år efter det att avtalet trätt i kraft skall parterna undersöka situationen för att besluta om vilka liberaliseringsåtgärder som skall tillämpas fr.o.m. det sjätte året. Associeringsrådet skall dessutom undersöka möjligheterna till att bevilja ytterligare ömsesidiga koncessioner. Associeringsrådet skall också samråda om tillämpningen om regler eller ändringar betingade av endera partens jordbrukspolitik skulle behöva införas.

Artikel 17. Artikel 17 gäller förhindrandet av eventuellt bedrägeri i samband med tillämpningen av avtalets handelsbestämmelser samt förfarandet i utredningen av bedrägerifall.

Kapitel 3: **Gemensamma bestämmelser**

Artikel 18. Inga nya kvantitativa importrestriktioner eller åtgärder med motsvarande verkan får införas i handelsutbytet mellan parterna och existerande restriktioner skall avskaffas vid avtalets ikraftträdande. Varken tullar eller avgifter med motsvarande verkan eller kvantitativa restriktioner eller åtgärder med motsvarande verkan skall tillämpas på export mellan parterna.

Artikel 19. Bestämmelserna i artikeln tillämpas på import mellan parterna. Bastullen, från vilken sänkningarna görs, är den tull som var i kraft dagen förhandlingarna avslutades. Ifall Libanon ansluter sig till WTO utgörs bastullen av WTO:s bundna tull eller den lägre tull som gällde fr.o.m. 10 januari 2002.

Nya tullar på import eller export, eller avgifter med motsvarande verkan får inte införas och de som redan tillämpas får inte höjas, om det inte anges i avtalet.

Artikel 20. Produkter med ursprung i Libanon skall inte ges en gynnsammare behandling vid import till gemenskapen än den som medlemsstaterna tillämpar sinsemellan.

Artiklarna 21 och 22. Avtalet förbjuder varje åtgärd eller förfarande av internt fiskal karaktär som direkt eller indirekt innebär att varor med ursprung i den ena partens område diskrimineras i förhållande till likadana varor

från den andra parten. Avtalet hindrar inte att tullunioner, frihandelsområden eller ordningar för gränshandel upprätthålls eller upprättas så länge de inte ändrar den handelsordning som fastställts i avtalet. Samråd om dem liksom om handelspolitiken gentemot tredje land skall äga rum i associeringskommittén.

Artikel 23. Om det förekommer dumpning får lämpliga åtgärder vidtas mot detta förfarande i enlighet med WTO-avtalet om tillämpning av artikel VI i GATT 1994 och relevant inhemsk lagstiftning.

Artikel 24. Parterna tillämpar sinsemellan WTO-avtalet om subventioner och utjämningsstullar. I artikeln beskrivs förfarandet för att bekämpa subventioner i en situation där reglerna i artikel 35.2 ännu inte har införts.

Artikel 25. Artikel 25 gäller skyddsåtgärder. Parterna tillämpar sinsemellan bestämmelserna i artikel XIX i GATT 1994 och WTO-avtalet om skyddsåtgärder. Eventuella skyddsåtgärder skall först behandlas i associeringskommittén.

Artikel 26. Artikel 26 gäller fall där en vara som exporteras riskerar att vidareexporteras till tredje land gentemot vilket den exporterande parten upprätthåller kvantitativa exportrestriktioner eller tullar eller om det exporterande landet löper risk för allvarlig brist på en väsentlig vara. I så fall skall saken först tas upp i associeringskommittén.

Artikel 27. Avtalet skall inte hindra förbud mot eller restriktioner för import, export eller transitering av hänsyn till allmän moral, ordning och säkerhet, skydd för människors och djurs hälsa och liv, bevarande av växter, skydd för vissa nationella kulturskatter eller skydd för immateriella rättigheter och inte heller bestämmelser rörande guld och silver. Förbuden får dock inte tillämpas godtyckligt.

Artiklarna 28 och 29. I artiklarna definieras grunderna för klassificering av varor och begreppet "ursprungsprodukter" i avtalet.

Avdelning III: **Etableringsrätt och tjänster**

Artikel 30. Avtalet omfattar parternas åtaganden enligt allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS), särskilt beträffande åtagandet att bevilja varandra behandling som mest gynnad nation i handeln med tjänster, med de

undantag som nämns i GATS-avtalet. Bestämmelsen träder i kraft i och med Libanons anslutning till WTO. Under tiden mellan avtalets ikraftträdande och anslutningen till WTO undanhåller sig parterna från åtgärder som kunde försvaga utbudet på tjänster.

Avdelning IV: **Betalningar, kapital, konkurrens och andra ekonomiska bestämmelser**

Kapitel 1: **Löpande betalningar och kapitalrörelser**

Artiklar 31–34. Löpande betalningar i samband med rörelse av varor, personer, tjänster och kapital skall inte begränsas och parternas medborgare skall inte diskrimineras på grund av bostadsort eller kapitalets investeringsort. Begränsningar angående direkta investeringar, som är i kraft vid avtalets ikraftträdelse, får fortgå. De får dock inte inverka på repatriering av investeringarna eller vinsterna därav.

Om någon av parterna möter svårigheter eller riskerar att möta allvarliga svårigheter med avseende på betalningsbalansen får gemenskapen eller Libanon i enlighet med de villkor som fastställts inom ramen för GATT och stadgarna för Internationella valutafonden vidta skyddsåtgärder för löpande transaktioner. Den andra parten skall omedelbart underrättas om detta och så fort som möjligt överlämnas en tidsplan för avskaffande av restriktionerna.

Kapitel 2: **Konkurrensbestämmelser och andra ekonomiska bestämmelser**

Artikel 35. Enligt avtalet är konkurrensbegränsande avtal, missbruk av en dominerande ställning och konkurrenssnedvridande offentliga stödåtgärder inte förenliga med avtalets funktion, om handeln mellan gemenskapen och Libanon kan påverkas. Associeringsrådet skall anta nödvändiga regler för genomförandet inom fem år från avtalets ikraftträdande och tills dess tillämpas WTO-avtalet om konkurrenssnedvridande offentliga subventioner och utjämningstullar och parternas interna lagstiftning. Om någondera partens för-

farande anses oförenliga med avtalets bestämmelser får lämpliga åtgärder vidtas först efter samråd med associeringskommittén.

Artikel 36. Fem år efter avtalets ikraftträdande skall medlemsstaterna och Libanon gradvis ha anpassat samtliga statliga handelsmonopol så att medborgarna i de avtalslutande staterna inte diskrimineras sinsemellan vad gäller villkoren för upphandling och saluförande av varor.

Artikel 37. Associeringsrådet skall säkerställa att, från och med femte året efter avtalets ikraftträdande, ingen åtgärd som snedvrider handeln bibehålls vad avser offentliga företag och företag som har beviljats särskilda rättigheter eller ensamrätt. Bestämmelsen gäller inte dessa företags rättsliga eller faktiska specialuppgifter.

Artikel 38. Utifrån artikeln och bilaga 2 skall parterna säkerställa ett adekvat och effektivt skydd för immateriella och industriella rättigheter i överensstämmelse med gällande internationell standard. Tillämpningen kommer att ses över regelbundet och om svårigheter uppstår skall brådskande samråd äga rum för att få till stånd en gemensam lösning.

Artikel 39. Vad gäller den offentliga upphandlingen är målet att den gradvis skall liberaliseras.

Avdelning V: **Ekonomiskt och sektoriellt samarbete**

Artiklarna 40–42. Avtalet syftar till att utöka det ekonomiska samarbetet mellan parterna och att stödja Libanons egna insatser för att nå en hållbar ekonomisk och social utveckling. Samarbetet skall särskilt inriktas på sektorer som lider av svårigheter eller är utsatta i den liberaliseringsprocess som omfattar hela den libanesiska ekonomin samt handeln mellan gemenskapen och Libanon. Viktiga är också de sektorer som kan underlätta ett närmande mellan parternas ekonomier och skapa tillväxt och sysselsättning. Det ekonomiska samarbetet skall uppmuntra till regionalt samarbete och skydd av miljön och den ekologiska jämvikten skall ingå som ett väsentligt inslag.

Artikel 43. Artikeln gäller samarbete för att förbättra situationen på området allmänbildande utbildning och yrkesutbildning. Som

särskilt mål nämns representanter för den offentliga förvaltningen och privata företag. Särskild uppmärksamhet ägnas kvinnors tillträde till utbildning på högstadiet. Målet är att skapa kontakter och informationsutbyte mellan behöriga institutioner i gemenskapen och Libanon.

Artikel 44. Artikeln gäller vetenskapligt och tekniskt samarbete. Målet är att upprätta varaktiga kontakter och att stimulera överföring av ny teknik och spridning av kunskap. Libanon kommer att erbjudas tillträde till gemenskapens program för forskning och teknisk utveckling och forskningskapaciteten i Libanon skall stärkas.

Artikel 45. Miljösamarbetet har som mål att förhindra en försämring av miljön, kontrollera förorening och säkerställa en rationell användning av naturresurserna för att garantera en hållbar utveckling. I artikeln räknas en rad samarbetsområden upp.

Artikel 46. Det industriella samarbetet skall främja debatt om industripolitiken och konkurrenskraften i en öppen ekonomi. Libanon skall garanteras tillträde till gemenskapens nätverk för främjande av samarbete mellan företag och därtill skall samarbetet främja en modernisering av Libanons industri, en utveckling av de mänskliga resurserna och den privata företagsamheten samt tekniköverföring och tillträde till kapitalmarknaden.

Artikel 47. Samarbetet på området investeringar avser att förbättra tillflödet av kapital, expertis och teknik till Libanon. Det skall ske genom att tillgången till information förbättras och genom att det skapas en gynnsam rättslig miljö bl.a. med hjälp av avtal mellan medlemsländerna och Libanon om investeringsskydd och om förhindrande av dubbelbeskattning.

Artikel 48. Artikeln gäller samarbete på området standardisering och bedömning av överensstämmelse. Skillnader i förfaranden skall minskas och man skall sträva till att modernisera libanesiska laboratorier.

Ett framtida mål är att kunna ingå ömsesidiga avtal om bedömning av överensstämmelse.

Artikel 49. Parterna skall bemöda sig om att tillnärma sin lagstiftning i syfte att underlätta genomförandet av detta avtal.

Artikel 50. Normer och regler för finansiell

la tjänster skall tillnärmas i syfte att förstärka och omstrukturera den finansiella sektorn i Libanon och förbättra den reglering som rör bank- och försäkringsväsendet.

Artikel 51. Jordbruks- och fiskerisamarbetet skall inriktas på modernisering av branscherna och diversifiering av produktionen. Samföretag inom jordbruksområdet uppmuntras och samarbete inom det fytosanitära och veterinära området främjas. Områden, där olaglig plantering har förstörts, skall beviljas stöd.

Artikel 52. Artikeln gäller transportsamarbete. Syftet är bl.a. att omstrukturera och modernisera transportinfrastrukturer som står i förbindelse med de stora transeuropeiska kommunikationslederna och att tillnärma normer.

Artikel 53. Samarbetet inom informationsteknik och telekommunikation omfattar dialog samt informationsutbyte och tekniskt bistånd inom området. Parterna kan genomföra gemensamma forsknings- och utvecklingsprojekt och libanesiska företag skall ges tillträde till europeiska program. Målet är att kunna koppla samman nätverken i gemenskapen och Libanon.

Artikel 54. De huvudsakliga samarbetsområdena vad avser energi är förnybara energiformer och energieffektivitet. De libanesiska energinäten skall moderniseras och en uppkoppling av dem med gemenskapens nät skall stödjas.

Artikel 55. Parterna skall utveckla turismen genom fler investeringar, ökade fackkunskaper och förbättrat utbyte av information. Det kulturella arvets betydelse för turismen skall betonas, likaså växelverkan mellan turism och miljö.

Artikel 56. Tullsamarbetet avser att säkerställa att handelsbestämmelserna följs. Samarbetet skall inriktas på förenkling av förfaranden och samordning av passformaliteter mellan gemenskapen och Libanon. Det ömsesidiga biståndet mellan administrativa myndigheter regleras i protokoll 5 till avtalet.

Artikel 57. Samarbetet inom området statistik avser att skapa en tillförlitlig bas för hantering av statistik om det som omfattas av avtalets räckvidd.

Artikel 58. Inom området konsumentskydd

skall gemenskapens och Libanons konsumentskyddsprogram harmoniseras genom tillnärmning av lagstiftning och utveckling av ett system för tidig varning om skadliga varor.

Artikel 59. Rättsstatsbegreppet understryks och särskild vikt fästes vid betydelsen av ett självständigt och effektivt rättsväsen samt väl utbildade jurister.

Artikel 60–62. Samarbetet för att förhindra penningtvätt gäller intäkter från brottsliga aktiviteter i allmänhet och illegal handel med narkotika i synnerhet. Syftet är att fastställa effektiva normer för bekämpning av penningtvätt. Parterna samarbetar för att förebygga organiserad brottslighet.

Vad gäller narkotikabekämpning skall parterna vidta effektivare åtgärder för att förebygga och bekämpa utbud av och olaglig handel med narkotika och för att minska missbruk och utbud. Parterna skall tillsammans i överensstämmelse med sin respektive lagstiftning tillsammans bestämma de strategier och arbetsmetoder som är lämpliga för att nå målen. Samarbetet skall ske i form av utvecklande av lagstiftning, grundande av anstalter och informationscentra, utbildning och forskning, olika slag av projekt och fastställande av normer för att förhindra avledning av ämnen till olaglig tillverkning av narkotika.

Avdelning VI: **Socialt och kulturellt samarbete**

Kapitel 1: **Dialog och samarbete om sociala frågor**

Artiklarna 63–66. En regelbunden dialog skall upprättas om frågor av gemensamt intresse inom det sociala området. Dialogen skall särskilt syfta till att nå framsteg om rörlighet, likabehandling och social integration för arbetstagare. I avtalet fästs stor vikt vid att arbetstagare som lagligt uppehåller sig och arbetar på den andra statens territorium ges en rättvis behandling. Dialogen skall särskilt behandla levnads- och arbetsvillkoren för migrerande grupper, migration, illegal invandring, åtgärder som främjar likabehandling av libanesiska medborgare och gemenskapsmedborgare, ömsesidig kunskap om

kulturer och civilisationer, tolerans och avskaffande av diskriminering. Projekt och program planeras inom följande områden i samverkan mellan medlemsstaterna och internationella organisationer: minskning av migrationstrycket genom förbättrade levnadsvillkor, försörjningsmöjligheter och utbildning, främjande av kvinnors roll, stöd för libanesiska program för familjeplanering och skydd av mödrar och barn, förbättring av det sociala trygghetssystemet och hälso- och sjukvården, förbättring av levnadsvillkoren i fattiga områden samt utbytesprogram för libanesiska och europeiska ungdomar. Associeringsrådet skall inom ett år från avtalets ikraftträdande inrätta en arbetsgrupp som skall utvärdera genomförandet.

Kapitel 2: **Kulturellt samarbete, audiovisuella medier och information**

Artikel 67. Artikeln gäller kulturellt samarbete och etablering av en regelbunden kulturdiallog mellan parterna. Kultursamarbetet skall vara inriktat på bevarande och restaurering av historiska arv och kulturarv, tillhandahållande av ett brett utbyte av konstnärer och kulturella evenemang samt utbildning av personer inom kulturområdet. Samarbetet kring audiovisuella medier syftar till samproduktion och gemensam utbildning. Parterna skall också främja kulturellt utbyte av kommersiell natur. Särskild vikt skall fästas vid ungdomar, kulturspridning och förmåga att kommunicera.

Kapitel 3: **Samarbete i syfte att förhindra och kontrollera illegal invandring samt andra konsulära frågor**

Artiklarna 68–70. Avtalet skall förhindra och kontrollera illegal invandring. I detta sammanhang samtycker medlemsstaterna och Libanon till att återta sina medborgare som olovligt uppehåller sig på den andra avtalspartens territorium. Parterna utfäster sig att förse sina medborgare med lämpliga identitetshandlingar för detta ändamål. Parterna skall kunna föra förhandlingar om bilaterala avtal som reglerar skyldigheten att återta medborgare eller, om så önskas, ordningar

för återtagande av medborgare också i tredje land. Libanon kommer att ges lämpligt ekonomiskt och tekniskt bistånd för genomförandet av dessa avtal. Associeringsrådet skall undersöka andra möjliga gemensamma åtgärder för att förhindra och kontrollera illegal invandring och för att lösa andra konsulära frågor.

Avdelning VII: **Finansiellt samarbete**

Artiklarna 71—73. Ett finansiellt samarbetspaket till förmån för Libanon skall ställas till förfogande för att bidra till att målen i avtalet uppnås. Det finansiella samarbetet skall inriktas på att främja reformer för att modernisera ekonomin, förbättra den ekonomiska infrastrukturen, främja privata investeringar och underlätta för Libanon att införa ett frihandelsområde. Gemenskapen stöder inom ramen för Medelhavsområdets finansieringsprogram och i samarbete med andra internationella finansieringsinstitut de libanesiska myndigheternas åtgärder för att åstadkomma strukturrationaliseringar. I dialogen mellan parterna skall utvecklingen av handelsutbytet och de finansiella förbindelserna ägnas särskild uppmärksamhet.

Avdelning VIII: **Institutionella och allmänna bestämmelser samt slutbestämmelser**

Artiklarna 74—76. Artiklarna beskriver principerna för det associeringsråd som inrättas genom avtalet. Rådet skall sammanträda på ministernivå en gång om året och i förekommande fall på initiativ av ordföranden. Det skall granska alla viktiga frågor som hänför sig till avtalet och det kan dessutom ta upp andra frågor av gemensamt intresse. Associeringsrådet består av medlemmar av Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen samt medlemmar av Libanons regering. Rådet har befogenhet att fatta bindande beslut och avge rekommendationer i syfte att förverkliga målen i avtalet.

Artiklarna 77—79. Artiklarna beskriver principerna för den associeringskommitté som skall inrättas genom avtalet. Kommittén sammanträder på tjänstemannanivå och har ansvar för att verkställa avtalet. Associe-

ringsrådet kan delegera alla eller en del av sina befogenheter till associeringskommittén. Associeringskommittén fattar bindande beslut om förvaltning av avtalet i samförstånd mellan parterna.

Artiklarna 80—81. Associeringsrådet kan fatta beslut om att inrätta en arbetsgrupp eller ett organ för att verkställa avtalet och om gruppens eller organets uppgiftsbeskrivning. Det främjar samarbete och kontakter mellan Europaparlamentet och Libanons parlament.

Artikel 82. Tvister skall lösas i associeringsrådet, i förekommande fall med hjälp av skiljemän.

Artikel 83. Avtalet tar upp åtgärder rörande parternas säkerhetsintressen, produktion och handel med krigsmateriel och upprätthållande av allmän ordning som parterna under vissa förutsättningar har rätt att vidta.

Artiklarna 84—92. Artiklarna innehåller bestämmelser om icke-diskriminering och restriktioner i fråga om direkt beskattning samt om avtalets tillämpning och förfarandet vid avtalsbrott. Bilagorna 1 och 2 samt protokollet 1—5 utgör en integrerande del av avtalet. Avtalet ingås på obestämd tid. Uppsägningstiden är sex månader. Avtalstexten avfattas på samtliga tolv språk, som alla har lika bemyndigande. Avtalet träder i kraft den första dagen i andra månaden efter det att parterna har anmält till varandra att deras respektive godkännandeförfaranden är avslutade.

Avtalets bilagor och protokoll

Avtalet omfattar totalt två bilagor och fem protokoll, som i enlighet med artikel 87 utgör en integrerande del av avtalet.

Bilagorna är:

Bilaga 1 Förteckning över produkter i grupp 25—97 enligt det harmoniserade systemet (HS) som avses i artiklarna 7 och 12

Bilaga 2 Industriella och immateriella rättigheter

och protokollen är:

Protokoll nr 1 om den ordning som skall tillämpas på import till gemenskapen av jordbruksprodukter med ursprung i Libanon (artikel 14.1)

Protokoll nr 2 om den ordning som skall tillämpas på import till Libanon av jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen

(artikel 14.2)

Protokoll nr 3 om den ordning som skall tillämpas på bearbetade jordbruksprodukter (artikel 14.3)

Protokoll nr 4 om definitionen av begreppet "ursprungsprodukter" och metoder för administrativt samarbete

Protokoll nr 5 om ömsesidigt bistånd mellan administrativa myndigheter i tullfrågor.

Parterna har dessutom utfärdat gemensamma förklaringar om ingressen, om artiklarna 3.2, 14, 27, 28, 35, 38, 47, 60, 65, 67, 86 samt avseende visering. Gemenskapen har avgett deklARATIONER om Turkiet och om artikel 35.

2. Motiveringen till lagförslaget

1 §. Lagens 1 § innehåller en sedvanlig blankettbestämmelse genom vilken de bestämmelser i avtalet som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft. För dessa bestämmelser redogörs i avsnittet om behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Enligt lagens 2 § kan närmare bestämmelser om verkställighet av lagen utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av republikens president samtidigt som avtalet träder i kraft för Finlands del.

3. Ikraftträdande

Avtalet träder i kraft den första dagen i andra månaden efter det att avtalsparterna har meddelat varandra att deras statsinterna godkännandeförfaranden har avslutats. När avtalet träder i kraft ersätter det samarbetsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Libanon samt avtalet mellan Europeiska kol- och stålgemenskapen och Libanon, som undertecknades i Bryssel den 3 maj 1977.

Enligt självstyrelselagen för Åland (1144/1991) har landskapet lagstiftningsbehörighet i vissa ekonomiska frågor som enligt EG-fördraget hör till Europeiska gemenskapernas kompetens. Enligt 59 § 2 mom. självstyrelselagen för Åland måste Ålands lagting ge sitt bifall till den föreslagna lagen om ikraftträdande. Lagen föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom

förordning av republikens president samtidigt som avtalet träder i kraft.

4. Behovet av riksdagens samtycke och behandlingsordningen

Europa-Medelhavsavtalet om associering är ett avtal baserat på s.k. delad kompetens, dvs. ett blandat avtal, vars bestämmelser faller inom dels medlemsstaternas, dels gemenskapens kompetens. Gränsen mellan gemenskapens och medlemsstaternas kompetens är inte helt klar. I själva avtalet finns inga bestämmelser som skulle visa hur denna kompetens exakt taget skall fördelas. En slutgiltig bedömning av kompetensfördelningen är omöjlig på detta stadium av den orsaken att kompetensfördelningen vid blandade avtal i princip inte beror endast på omfattningen av gemenskapens kompetens utan även på om gemenskapen beslutar utöva någon annan än sin exklusiva kompetens för att anta avtalet. Därför är det bara möjligt att göra en allmän bedömning av hur kompetensen fördelas mellan gemenskapen och medlemsstaterna.

Gemenskapen kan anses ha exklusiv kompetens åtminstone när det gäller bestämmelser om fri rörlighet för varor. Det samma gäller avtalsbestämmelser om löpande betalningar som avser bytesbalanstransaktioner i fullt konvertibel valuta och restriktioner vid svårigheter med betalningsbalansen. Likaså har gemenskapen exklusiv kompetens i fråga om bestämmelser om ömsesidigt bistånd mellan avtalsparternas administrativa myndigheter i tullfrågor.

Gemenskapen saknar kompetens att upprätta en s.k. politisk dialog med tredje länder, vilket betyder att bestämmelserna om detta i avtalet hör till medlemsstaternas exklusiva kompetens. Inte heller rättsligt samarbete i brottmål hör till gemenskapens kompetens. Därmed måste kompetensen i fråga om bestämmelser om bekämpning av terrorism och korruption och annat rättsligt samarbete i brottmål anses höra till medlemsstaternas exklusiva kompetens.

I övriga delar än de ovan nämnda måste bestämmelserna i avtalet anses höra delvis till gemenskapens, delvis till medlemsstater-

nas kompetens. Medlemsstaterna har stor kompetens vad gäller bestämmelser om tillhandahållande av tjänster och etableringsrätt samt kapitalrörelser. Det samma gäller vissa former av ekonomiskt och annat områdes-specifikt samarbete samt samarbete om sociala frågor (bl.a. arbetstagare, kultur, utbildning). Också det finansiella samarbetet hör delvis till medlemsstaternas kompetens. Till den del som gemenskapen har kompetens i rättsliga och inrikes frågor utesluter denna kompetens inte a priori att medlemsstaterna har parallell kompetens.

Nedan behandlas artiklarna i avtalet till den del de enligt regeringens uppfattning hör till de enskilda medlemsstaternas kompetens och i Finland till området för lagstiftningen.

Enligt 94 § 1 mom. grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Grundlagsutskottet har i sin tolkningspraxis ansett att en bestämmelse skall räknas till området för lagstiftningen, om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande frihet eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om den i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om det om den sak som bestämmelsen gäller enligt grundlagen skall föreskrivas i lag eller om det finns lagbestämmelser om den sak som bestämmelsen gäller eller om det enligt rådande uppfattning i Finland skall lagstiftas om saken. Enligt grundlagsutskottet hör en bestämmelse i en internationell förpliktelse på dessa grunder till området för lagstiftningen oberoende av om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd, GrUU 12/2000 rd och 45/2000 rd).

Artikel 21 i avtalet gäller beskattning. Enligt 81 § grundlagen bestäms om statsskatt genom lag och därmed hör bestämmelserna till området för lagstiftningen. Artikel 56 gäller tullsamarbete. Den är inte förpliktande till sitt innehåll, men där hänvisas till protokoll nr 5 om samarbete mellan administrativa myndigheter i tullfrågor, som ingår som bilaga till avtalet. Protokollet innehåller bestämmelser om utlämning av uppgifter som finns hos tullförvaltningen, bl.a. personuppgifter, och dessa bestämmelser hör till området för

lagstiftningen. Artiklarna 31—34 om rörlighet för betalningar och kapital hör till området för lagstiftningen.

Bestämmelserna om etableringsrätt och tillhandahållande av tjänster i avdelning III i avtalet ser ut att innehålla frågor som hör till området för lagstiftningen i Finland och till den nationella kompetensen. De i artikel 30 nämnda åtagandena enligt Världshandelsorganisationens konvention om tjänstehandel gäller bl.a. beviljande av temporärt arbetstillstånd för nyckelpersoner i företag som inom ramen för tillhandahållande av tjänster förflyttas internt till något annat land. Artikel 65 samt den gemensamma förklaringens bestämmelser om likabehandling av arbetstagare hör i Finland till området för lagstiftningen. Likabehandling oavsett nationalitet ingår när det gäller medborgare i andra än EES-stater i den nationella kompetensen. Likaså ingår eventuella förhandlingar om ett bilateralt avtal i saken mellan medlemsstaterna och Libanon i den nationella kompetensen. Enligt vår arbetslagstiftning, bl.a. 2 kap. 2 § arbetsavtalslagen (55/2002), är det förbjudet för arbetsgivaren att diskriminera arbetstagarna på grund av bl.a. nationell och etnisk härkomst eller andra jämförbara omständigheter.

Åtgärderna för att minska utbudet på narkotika i artikel 62 hör till medlemsstaternas kompetens och området för lagstiftningen. Likaså ingår vård och behandling samt rehabilitering av narkomaner precis som bekämpning av narkotika, däribland narkotiska läkemedel och psykotropa ämnen, i den nationella kompetensen. Om tillsynen över narkotiska läkemedel och psykotropa ämnen föreskrivs i narkotikalagen (1289/1993), som i huvudsak bygger på internationella konventioner om kontroll av narkotika.

I artiklarna 74—82 ingår bestämmelser om inrättande av ett associeringsråd och en associeringskommitté och deras verksamhet. Associeringsrådet inrättas för förvaltning av avtalet med uppgift att övervaka avtalets verkställighet och tillämpning. Rådet består av medlemmar av Europeiska unionens råd och Europeiska kommissionen samt medlemmar av Libanons regering. En medlemsstat är således representerad i associeringsrådet bara genom Europeiska rådet, som i frågor som hör till medlemsstaternas kompetens dock

har rätt att yttra sig för respektive medlemsstat och i dess namn. Utom att associeringsrådet kan ge rekommendationer kan det också fatta bindande beslut för parterna. Beslut fattas och rekommendationer lämnas genom ömsesidigt avtal mellan parterna. Båda parterna kan hänskjuta alla meningsskiljaktigheter om avtalets tillämpning eller tolkning till associeringsrådet. Rådet kan avgöra tvisten genom sitt bindande beslut. Det kan delegera en del av sin kompetens till associeringskommittén.

Med hänsyn till avtalets innehåll kan det bedömas som en rätt liten möjlighet att associeringsrådets beslut skulle gälla frågor som hör till medlemsstaternas kompetens och området för konstitutionen med tanke på Finlands grundlag. Associeringsrådet formulerar sin ståndpunkt i en sak som hör till medlemsstaternas kompetens genom ömsesidigt avtal mellan parterna och därmed inverkar förfarandet just på grund av enhällighetskravet som helhet betraktat endast i mycket ringa omfattning på Finlands suveränitet och är därför inte problematisk med tanke på grundlagen (GrUU 31/2001 rd). Eftersom associeringsrådet i alla fall får beslutsbefogenheter

som binder parterna, hör bestämmelserna om inrättande av ett associeringsråd och dess verksamhet till området för lagstiftningen.

Med stöd av vad som anförts ovan kan beslut om godkännande av avtalet fattas med enkel majoritet och förslaget till lag om ikraftträdande av avtalet godkännas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av det ovan anförda och i enlighet med 94 § grundlagen föreslås

att Riksdagen godkänner det i Luxemburg den 17 juni 2002 ingångna Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Libanon, å andra sidan, till de delar avtalet omfattas av Finlands berörighet.

Eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen, föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering med Libanon

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Luxemburg den 17 juni 2002 ingångna Europa-Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Libanon, å andra sidan, gäller som lag sådana som Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning av statsrådet.

3 §

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av republikens president.

Helsingfors den 30 januari 2004

Republikens President

TARJA HALONEN

Tf. utrikesminister
Statsminister *Matti Vanhanen*

EUROPA—MEDELHAVSAVTAL

**OM UPPRÄTTANDE AV EN ASSOCIERING MELLAN
EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH REPUBLIKEN LIBANON, Å ANDRA SIDAN**

KONUNGARIKET BELGIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

IRLAND,

REPUBLIKEN ITALIEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRITANNIEN OCH NORDIRLAND,

fördragsslutande parter i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, nedan kallade "medlemsstaterna", och

EUROPEISKA GEMENSKAPEN, nedan kallad "gemenskapen",
å ena sidan, och

REPUBLIKEN LIBANON, nedan kallad "Libanon",
å andra sidan,

SOM BEAKTAR den närhet och det ömsesidiga beroende som råder mellan gemenskapen, dess medlemsstater och Libanon och som bygger på historiska band och gemensamma värderingar,

SOM BEAKTAR att gemenskapen, dess medlemsstater och Libanon önskar stärka dessa band och upprätta bestående förbindelser på grundval av ömsesidighet, solidaritet, partnerskap och gemensam utveckling,

SOM BEAKTAR den betydelse som parterna fäster vid iakttagandet av principerna i Förenade nationernas stadga, särskilt respekten för de mänskliga rättigheterna, de demokratiska principerna och de ekonomiska friheterna, som utgör själva grunden för associeringen,

SOM BEAKTAR den senaste politiska och ekonomiska utvecklingen såväl på den europeiska kontinenten som i Mellanöstern och det gemensamma ansvar som följer därav när det gäller stabilitet, säkerhet och välbefinnande i Europa—Medelhavsområdet,

SOM BEAKTAR den vikt som gemenskapen och Libanon fäster vid frihandel såsom den garanteras i Allmänna tull- och handelsavtalet från 1994 (GATT) samt i de övriga multilaterala avtal om handel med varor som är bifogade avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO),

SOM BEAKTAR de skillnader i ekonomisk och social utveckling som finns mellan Libanon och gemenskapen och behovet av att förstärka den ekonomiska och sociala utvecklingen i Libanon,

SOM BEKRÄFTAR att Förenade kungariket och Irland är bundna av de bestämmelser i detta avtal som omfattas av tredje delen avdelning IV i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen som separata avtalsslutande parter och inte som en del av gemenskapen, till dess att Förenade kungariket eller Irland (alltefter omständigheterna) meddelar Libanon att det har blivit bundet av bestämmelserna som en del av gemenskapen i enlighet med protokollet om Förenade kungarikets och Irlands ställning, vilket fogats till Fördraget om Europeiska unionen och Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen. Samma sak gäller för Danmark i enlighet med protokollet om Danmarks ställning, vilket fogats till dessa fördrag,

SOM ÖNSKAR till fullo uppnå målen för associeringen genom att genomföra de relevanta bestämmelserna i detta avtal i syfte att föra gemenskapens och Libanons ekonomiska och sociala utvecklingsnivåer närmare varandra,

SOM ÄR MEDVETNA om betydelsen av detta avtal, vilket är baserat på gemensamma intressen, ömsesidiga medgivanden, samarbete och dialog,

SOM ÖNSKAR utveckla en regelbunden politisk dialog om bilaterala och internationella frågor av gemensamt intresse,

SOM TAR HÄNSYN TILL gemenskapens vilja att stödja Libanon i dess strävanden att åstadkomma ekonomisk omstrukturering, reform och anpassning samt social utveckling,

SOM ÖNSKAR upprätta, bibehålla och fördjupa samarbetet genom en regelbunden dialog om ekonomiska, vetenskapliga, tekniska, sociala, kulturella och audiovisuella frågor för att uppnå en bättre ömsesidig förståelse,

SOM ÄR ÖVERTYGADE om att detta avtal kommer att skapa ett klimat som gynnar utvecklingen av de ekonomiska förbindelserna dem emellan, särskilt på handels- och investeringsområdet, vilket är av stor betydelse för att det ekonomiska omstruktureringsprogrammet och den tekniska moderniseringen skall kunna genomföras framgångsrikt,

HAR ENATS OM FÖLJANDE.

ARTIKEL 1

1. Härmed upprättas en associering mellan gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Libanon, å andra sidan.

2. Syftet med detta avtal skall vara att

a) tillhandahålla en lämplig ram för den politisk dialogen mellan parterna så att nära förbindelser kan utvecklas på alla områden som parterna betraktar som relevanta för en sådan dialog,

b) skapa förutsättningar för en gradvis liberalisering av handeln med varor, tjänster och kapital,

c) främja handeln och utvecklingen av harmoniska ekonomiska och sociala förbindelser mellan parterna, särskilt genom dialog och samarbete, för att gynna Libanons och det libanesiska folkets utveckling och välbefinnande,

d) främja ekonomiskt, socialt, kulturellt, finansierings- och valutarelaterat samarbete,

e) främja samarbete på andra områden som är av ömsesidigt intresse.

ARTIKEL 2

Förbindelserna mellan parterna och samtliga bestämmelser i detta avtal skall grundas på respekten för de demokratiska principerna och de grundläggande mänskliga rättigheterna enligt den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, vilken är vägledande för deras inrikes- och utrikespolitik och utgör en väsentlig beståndsdel av detta avtal.

AVDELNING I

POLITISK DIALOG

ARTIKEL 3

1. En regelbunden politisk dialog skall upprättas mellan parterna. Den skall göra det

möjligt att mellan parterna upprätta varaktiga och solidariska förbindelser som bidrar till välbefinnande, stabilitet och säkerhet i Medelhavsområdet och skapar ett klimat som präglas av förståelse och tolerans mellan kulturerna.

2. Den politiska dialogen och det politiska samarbetet skall särskilt

a) underlätta parternas närmande till varandra genom utveckling av en bättre ömsesidig förståelse och genom regelbundet samråd om internationella frågor av gemensamt intresse,

b) göra det möjligt för vardera parten att beakta den andra partens ståndpunkt och intressen,

c) bidra till att befästa säkerheten och stabiliteten i Medelhavsområdet, särskilt i Mellanöstern,

d) främja gemensamma initiativ.

ARTIKEL 4

Den politiska dialogen skall omfatta alla frågor som är av gemensamt intresse för parterna och särskilt undersöka förutsättningarna för fred och säkerhet genom stöd till samarbete. Dialogen skall också syfta till att skapa nya former av samarbete som syftar till att uppnå gemensamma mål.

ARTIKEL 5

1. Den politiska dialogen skall äga rum regelbundet och närhelst det behövs, särskilt

a) på ministernivå, huvudsakligen inom ramen för associeringsrådet,

b) på högre tjänstemannanivå mellan företrädare för Libanon, å ena sidan, och rådets ordförandeskap och kommissionen, å andra sidan,

c) genom ett fullständigt utnyttjande av alla diplomatiska kanaler, särskilt regelbundna informationsmöten med tjänstemän, samråd vid internationella möten och

kontakter mellan diplomatiska företrädare i tredje länder,

d) vid behov, genom alla andra medel som kan bidra till att befästa dialogen och göra den mer effektiv.

2. En politisk dialog skall upprättas mellan Europaparlamentet och Libanons parlament.

AVDELNING II

FRI RÖRLIGHET FÖR VAROR GRUNDLÄGGANDE PRINCIPER

ARTIKEL 6

Gemenskapen och Libanon skall, under en övergångsperiod på högst tolv år från och med detta avtals ikraftträdande, gradvis upprätta ett frihandelsområde i enlighet med de förfaranden som fastställs i denna avdelning och i överensstämmelse med bestämmelserna i Allmänna tull- och handelsavtalet från 1994 samt i de övriga multilaterala avtal om handel med varor som är bifogade avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO), nedan kallade GATT.

KAPITEL 1

INDUSTRIPRODUKTER

ARTIKEL 7

Bestämmelserna i detta kapitel skall tillämpas på produkter med ursprung i gemenskapen och Libanon som omfattas av kapitel 25—97 i Kombinerade nomenklaturen respektive den libanesiska tulltaxan, med undantag för de produkter som finns förtecknade i bilaga 1.

ARTIKEL 8

Produkter med ursprung i Libanon skall vid import till gemenskapen inte beläggas med tullar eller avgifter med motsvarande verkan.

ARTIKEL 9

1. Tullar och avgifter med motsvarande verkan som tillämpas på import till Libanon av produkter med ursprung i gemenskapen skall gradvis avskaffas enligt följande tidsplan:

- Fem år efter detta avtals ikraftträdande skall varje tull eller avgift sänkas till 88 % av bastullsatsen.
- Sex år efter detta avtals ikraftträdande skall varje tull eller avgift sänkas till 76 % av bastullsatsen.
- Sju år efter detta avtals ikraftträdande skall varje tull eller avgift sänkas till 64 % av bastullsatsen.
- Åtta år efter detta avtals ikraftträdande skall varje tull och avgift sänkas till 52 % av bastullsatsen.
- Nio år efter detta avtals ikraftträdande skall varje tull eller avgift sänkas till 40 % av bastullsatsen.
- Tio år efter detta avtals ikraftträdande skall varje tull eller avgift sänkas till 28 % av bastullsatsen.
- Elva år efter detta avtals ikraftträdande skall varje tull eller avgift sänkas till 16 % av bastullsatsen.
- Tolv år efter detta avtals ikraftträdande skall resterande tullar och avgifter avskaffas.

2. Vid allvarliga svårigheter för en viss produkt får tidsplanen i punkt 1 ändras genom enhälligt beslut av associeringskommittén, förutsatt att den tidsplan för vilken ändring har begärts inte förlängs utöver den maximala övergångsperioden på tolv år för den berörda produkten. Om associeringskommittén inte har fattat beslut inom 30 dagar räknat från Libanons begäran om ändring av tidsplanen får Libanon tillfälligt upphäva tidsplanen för en period på högst ett år.

3. För varje berörd produkt skall den bastullsats utifrån vilken sänkningarna i enlighet med punkt 1 skall beräknas vara de tullsatsen som avses i artikel 19.

ARTIKEL 10

Bestämmelserna om avskaffandet av importtullar skall även gälla för tullar av skattemässig karaktär.

ARTIKEL 11

1. Libanon får under en begränsad tid vidta undantagsåtgärder, i form av höjda eller återinförda tullar, som avviker från bestämmelserna i artikel 9.

2. Dessa åtgärder får gälla endast nya och framväxande industrier eller sektorer som genomgår omstrukturering eller befinner sig i allvarliga svårigheter, särskilt när dessa svårigheter medför allvarliga sociala problem.

3. De importtullar som till följd av sådana åtgärder tillämpas i Libanon på produkter med ursprung i gemenskapen får inte överstiga 25 % av värdet och skall innebära en fortsatt förmån för produkter med ursprung i gemenskapen. Det totala värdet på import av produkter som omfattas av dessa åtgärder får inte överstiga 20 % av det årliga genomsnittet av den totala importen av industriprodukter från gemenskapen under de senaste tre år för vilka det föreligger statistik.

4. Dessa åtgärder skall tillämpas under en period på högst fem år om inte en längre period har beviljats av associeringskommittén. De skall upphöra att gälla senast vid utgången av den maximala övergångsperioden på tolv år.

5. Inga sådana åtgärder får införas för en produkt om mer än tre år har förflutit efter avskaffandet av alla tullar och kvantitativa restriktioner eller avgifter eller åtgärder med motsvarande verkan för den produkten.

6. Libanon skall underrätta associeringskommittén om alla undantagsåtgärder som landet avser att införa, och på gemenskapens

begäran skall samråd ske om de berörda åtgärderna och sektorerna innan de börjar tillämpas. Om Libanon inför sådana åtgärder skall landet förelägga associeringskommittén en tidsplan för avskaffandet av de tullar som införts enligt denna artikel. Tidsplan skall omfatta en gradvis avveckling av dessa tullar genom lika stora årliga sänkningar, och avvecklingen skall inledas senast vid utgången av det andra året efter det att tullarna infördes. Associeringskommittén får besluta om en annan tidsplan.

7. Med avvikelse från punkt 4 får associeringskommittén, för att ta hänsyn till de svårigheter som är förenade med etableringen av en ny industri, i undantagsfall tillåta Libanon att fortsätta tillämpa de åtgärder som redan införts i enlighet med punkt 1 för en period på högst tre år utöver övergångsperioden på tolv år.

KAPITEL 2

JORDBRUKS- OCH FISKERIPRODUKTER SAMT BEARBETADE JORDBRUKSPRODUKTER

ARTIKEL 12

Bestämmelserna i detta kapitel skall tillämpas på produkter med ursprung i gemenskapen och Libanon som omfattas av kapitlen 1—24 i Kombinerade nomenklaturen respektive den libanesiska tulltaxan samt på produkter som finns förtecknade i bilaga 1.

ARTIKEL 13

Gemenskapen och Libanon skall gradvis öka liberaliseringen av handel dem emellan med sådana jordbruks- och fiskeriprodukter och bearbetade jordbruksprodukter som är av intresse för båda parterna.

ARTIKEL 14

1. De jordbruksprodukter med ursprung i Libanon som finns förtecknade i protokoll nr 1 om import till gemenskapen skall omfattas av bestämmelserna i det protokollet.

2. De jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen som finns förtecknade i protokoll nr 2 om import till Libanon skall omfattas av bestämmelserna i det protokollet.

3. Handel med bearbetade jordbruksprodukter som omfattas av detta kapitel skall omfattas av bestämmelserna i protokoll nr 3.

ARTIKEL 15

1. Fem år efter det att detta avtal har trätt i kraft skall gemenskapen och Libanon bedöma situationen i syfte att fastställa vilka åtgärder de skall tillämpa ett år efter översynen av detta avtal, i enlighet med det mål som anges i artikel 13.

2. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1, och med beaktande av omfattningen av handeln med jordbruks- och fiskeriprodukter och bearbetade jordbruksprodukter mellan parterna samt dessa produkters särskilda känslighet, skall gemenskapen och Libanon i associeringsrådet för varje produkt systematiskt och ömsesidigt undersöka möjligheterna att bevilja varandra ytterligare medgivanden.

ARTIKEL 16

1. Om särskilda regler skulle införas till följd av genomförandet av endera partens jordbrukspolitik, om de befintliga reglerna skulle ändras eller om bestämmelserna om genomförandet av endera partens jordbrukspolitik skulle ändras eller utvidgas, får den berörda parten för de berörda produkterna ändra de ordningar som fastställs i detta avtal.

2. Den part som genomför en sådan ändring skall underrätta associeringskommittén om detta. På begäran av den andra parten skall associeringskommittén sammanträda för att ta denna parts intressen i beaktande.

3. Om gemenskapen eller Libanon genom tillämpning av punkt 1 ändrar den ordning som genom detta avtal har fastställts för jordbruksprodukter, skall de bevilja import med ursprung i den andra parten en förmån

som är jämförbar med den som anges i detta avtal.

4. En sådan ändring av den ordning som gäller enligt detta avtal skall på begäran av den andra parten bli föremål för samråd i associeringsrådet.

ARTIKEL 17

1. Parterna är överens om att samarbeta för att minska risken för bedrägeri vid tillämpningen av handelsbestämmelserna i detta avtal.

2. Utan hinder av andra bestämmelser i detta avtal gäller att om en part finner att det föreligger tillräckliga bevis för bedrägeri, till exempel en betydande ökning av handeln med produkter från den ena parten till den andra som överskrider den nivå som återspeglar ekonomiska förhållanden som exempelvis normala produktions- och exportkapaciteter, eller en underlåtenhet att tillhandahålla det administrativa samarbete som är nödvändigt för att den andra parten skall kunna kontrollera ursprungsbevisen, skall parterna omedelbart inleda samråd för att finna en lämplig lösning. I avvaktan på en sådan lösning får den berörda parten vidta de åtgärder som den anser nödvändiga. Vid val av åtgärder skall de som minst stör detta avtals tillämpning prioriteras.

KAPITEL 3

GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 18

1. Inga nya tullar på import eller export eller avgifter med motsvarande verkan får införas i handeln mellan gemenskapen och Libanon, och de som redan tillämpas när detta avtal träder i kraft får inte höjas såvida inte annat anges i detta avtal.

2. Inga nya kvantitativa importrestriktioner eller åtgärder med motsvarande verkan får införas i handeln mellan gemenskapen och Libanon.

3. Kvantitativa importrestriktioner och åtgärder med motsvarande verkan vid handel mellan Libanon och gemenskapen skall avskaffas när detta avtal träder i kraft.

4. Varken gemenskapen eller Libanon skall på export mellan sig tillämpa vare sig tullar eller avgifter med motsvarande verkan, eller kvantitativa restriktioner eller åtgärder med motsvarande verkan.

ARTIKEL 19

1. För varje produkt skall den bastullsats utifrån vilken de gradvisa sänkningar som anges i artikel 9.1 skall beräknas vara den tullsats som faktiskt tillämpas gentemot gemenskapen den dag då förhandlingarna slutförs.

2. Om Libanon ansluter sig till WTO skall tullsatserna för import mellan parterna vara den bundna tullsats som gäller inom WTO eller den tullsats som faktiskt tillämpas den dag då Libanon blir medlem, om denna är lägre. Om en tullsänkning tillämpas erga omnes efter anslutningen till WTO skall den nedsatta tullsatsen tillämpas.

3. Bestämmelsen i punkt 2 skall gälla för alla tullsänkningar som tillämpas erga omnes efter den dag då förhandlingarna slutfördes.

4. Parterna skall underrätta varandra om de tullsatser de tillämpade den dag då förhandlingarna slutfördes.

ARTIKEL 20

Produkter med ursprung i Libanon som importerats till gemenskapen skall inte medges en gynnsammare behandling än den som tillämpas av medlemsstaterna sinsemellan.

ARTIKEL 21

1. Parterna får inte införa någon åtgärd eller något förfarande av inhemsk skattemässig karaktär som direkt eller indirekt ger upphov till diskriminering av produkter från den ena parten i förhållande till likadana produkter

med ursprung på den andra partens territorium.

2. För produkter som exporteras till den ena partens territorium får återbetalning av inhemska indirekta skatter inte ske till ett högre belopp än de indirekta skatter som de direkt eller indirekt belagts med.

ARTIKEL 22

1. Detta avtal skall inte hindra upprätthållandet eller upprättandet av tullunioner, frihandelsområden eller ordningar för gränshandel, såvida dessa inte ändrar de handelsordningar som fastställs i detta avtal.

2. Parterna skall i associeringskommittén samråda om avtal om upprättande av sådana tullunioner eller frihandelsområden och, på begäran, om andra viktiga frågor rörande deras respektive handelspolitik med tredje land. Särskilt om ett tredje land ansluter sig till gemenskapen skall sådant samråd äga rum för att säkerställa att hänsyn kan tas till gemenskapens och Libanons gemensamma intressen.

ARTIKEL 23

Om en av parterna konstaterar att dumpning förekommer i handeln med den andra parten enligt gällande internationella regler och enligt artikel VI i GATT 1994 och relevant intern lagstiftning, får den vidta lämpliga åtgärder mot dumpningen i enlighet med WTO-avtalet om tillämpning av artikel VI i GATT 1994 och relevant i intern lagstiftning.

ARTIKEL 24

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 35 skall WTO-avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder tillämpas mellan parterna.

2. Till dess att nödvändiga regler enligt artikel 35.2 antas får en av parterna, om den konstaterar att subventioner förekommer i handeln med den andra parten enligt gällande internationella regler och enligt artiklarna VI och XVI i GATT 1994 och relevant intern

lagstiftning, vidta lämpliga åtgärder mot dessa subventioner i överensstämmelse med dessa regler och med WTO-avtalet om subventioner och utjämningsåtgärder och relevant intern lagstiftning.

ARTIKEL 25

1. Bestämmelserna i artikel XIX i GATT 1994 och WTO-avtalet om skyddsåtgärder och därtill anknuten intern lagstiftning skall tillämnas mellan parterna.

2. Före tillämpningen av skyddsåtgärder i enlighet med internationella regler skall den part som avser att tillämpa sådana åtgärder förse associeringskommittén med alla relevanta upplysningar som krävs för en grundlig undersökning av situationen i syfte att finna en lösning som är godtagbar för båda parterna.

Parterna skall omgående samråda i associeringskommittén i syfte att finna en sådan lösning. Om detta samråd inte leder till att parterna inom 30 dagar efter det att samrådet inleddes når en överenskommelse om en lösning i syfte att undvika skyddsåtgärder, får den part som avser att införa skyddsåtgärder tillämpa bestämmelserna i artikel XIX i GATT 1994 och WTO-avtalet om skyddsåtgärder.

3. Vid valet av skyddsåtgärder enligt denna artikel skall parterna i första hand välja de åtgärder som minst inverkar på uppnåendet av målen i detta avtal.

4. Skyddsåtgärderna skall omgående anmälas till associeringskommittén och skall där bli föremål för periodiska samråd, särskilt i syfte att avskaffa dem så snart som omständigheterna tillåter.

ARTIKEL 26

1. Om tillämpningen av bestämmelserna i artikel 18.4 medför

a) återexport till ett tredje land gentemot vilket den exporterande parten för produkten i fråga upprätthåller kvantitativa exportbe-

gränsningar, exporttullar eller åtgärder med motsvarande verkan, eller

b) en allvarlig brist, eller risk härför, på en produkt som är väsentlig för den exporterande parten,

och om de situationer som beskrivs ovan medför eller sannolikt kommer att medföra allvarliga svårigheter för den exporterande parten, får den parten vidta lämpliga åtgärder på de villkor och enligt de förfaranden som anges i punkt 2.

2. De svårigheter som kan uppstå till följd av de situationer som anges i punkt 1 skall föreläggas associeringskommittén för undersökning. Associeringskommittén får fatta nödvändiga beslut för att undanröja svårigheterna. Om inget beslut har fattats inom 30 dagar efter anmälan av ärendet, får den exporterande parten vidta lämpliga åtgärder med avseende på exporten av produkten i fråga. Åtgärderna skall vara icke-diskriminerande och avskaffas när omständigheterna inte längre motiverar att de upprätthålls.

ARTIKEL 27

Detta avtal skall inte hindra sådana förbud mot eller restriktioner för import, export eller transitering av varor som grundas på hänsyn till allmän moral, allmän ordning eller allmän säkerhet, skyddet av människors och djurs hälsa och liv, bevarandet av växter, skyddet av nationella skatter av konstnärligt, historiskt eller arkeologiskt värde, skyddet av immateriella, industriella och kommersiella rättigheter eller på bestämmelser om guld och silver och bevarande av uttömbara naturkällor. Sådana förbud eller restriktioner får dock inte utgöra ett medel för godtycklig diskriminering eller en förtäckt begränsning av handeln mellan parterna.

ARTIKEL 28

När det gäller tillämpning av bestämmelserna i denna avdelning definieras begreppet "ursprungsprodukter" och de metoder för

administrativt samarbete som är knutna därtill i protokoll nr 4.

ARTIKEL 29

Varor som importeras till gemenskapen skall klassificeras enligt Kombinerade nomenklaturen. Varor som importeras till Libanon skall klassificeras enligt den libanesiska tulltaxan.

AVDELNING III

ETABLERINGSRÄTT OCH TILLHANDAHÅLLANDE AV TJÄNSTER

ARTIKEL 30

1. Den behandling som parterna beviljar varandra när det gäller etableringsrätt och tillhandahållande av tjänster skall baseras på parternas åtaganden och andra skyldigheter enligt Allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS). Denna bestämmelse skall träda i kraft den dag då Libanon slutgiltigt ansluter sig till WTO.

2. Libanon förbinder sig att utarbeta en lista över särskilda åtaganden när det gäller tjänster i enlighet med artikel XX i GATS och lämna den till Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater så snart den har slutförts.

3. Parterna förbinder sig att överväga utveckling av ovanstående bestämmelser i syfte att upprätta ett "avtal om ekonomisk integration" enligt artikel V i GATS.

4. Det mål som anges i punkt 3 skall undergå en första granskning av associeringsrådet ett år efter det att detta avtal trätt i kraft.

5. Mellan dagen för ikraftträdandet av detta avtal och Libanons anslutning till WTO skall parterna inte vidta några åtgärder som gör villkoren för tillhandahållande av tjänster av gemenskapens eller Libanons tillhandahållare av tjänster mindre gynnsamma än de vill-

kor som gällde den dag då detta avtal trädde i kraft.

6. I denna avdelning används följande beteckningar med de betydelser som här anges.

a) tillhandahållare av tjänster i en part: en juridisk eller fysisk person som söker tillhandahålla eller tillhandahåller en tjänst.

b) juridisk person: ett företag eller dotterbolag som inrättats i enlighet med lagstiftningen i en av gemenskapens medlemsstater eller i Libanon och som har sitt säte, sitt huvudkontor eller sin huvudsakliga verksamhet på antingen gemenskapens eller Libanons territorium. Om den juridiska personen endast har sitt säte eller huvudkontor i antingen gemenskapen eller Libanon skall den inte anses vara en juridisk person från gemenskapen eller från Libanon annat än om dess verksamhet har en verklig och kontinuerlig förbindelse med antingen gemenskapens eller Libanons ekonomi.

c) dotterbolag: en juridisk person som faktiskt kontrolleras av en annan juridisk person.

d) fysisk person: en person som är medborgare antingen i en av gemenskapens medlemsstater eller i Libanon enligt respektive nationell lagstiftning.

AVDELNING IV

BETALNINGAR, KAPITAL, KONKURRENS OCH ANDRA EKONOMISKA BESTÄMMELSER

KAPITEL 1

LÖPANDE BETALNINGAR OCH KAPITALRÖRELSER

ARTIKEL 31

Inom ramen för bestämmelserna i detta avtal och i enlighet med bestämmelserna i artiklarna 33 och 34 får det inte finnas några restriktioner mellan gemenskapen, å ena s-

dan, och Libanon, å andra sidan, när det gäller kapitalrörelser och det får inte förekomma någon diskriminering som grundar sig på deras medborgares nationalitet eller bostadsort eller på var kapitalet investeras.

ARTIKEL 32

Löpande betalningar som har samband med rörligheten för varor, personer, tjänster eller kapital inom ramen för detta avtal skall vara fria från alla restriktioner.

ARTIKEL 33

1. Om inte annat följer av andra bestämmelser i detta avtal och andra internationella åtaganden som gemenskapen och Libanon har gjort skall bestämmelserna i artiklarna 31 och 32 inte påverka tillämpningen av eventuella restriktioner dem emellan vid tidpunkten för ikraftträdandet av detta avtal i fråga om kapitalrörelser mellan parterna i samband med direktinvesteringar, bl.a. i fast egendom, etablering, tillhandahållande av finansiella tjänster eller medgivande av säkerheter för kapitalmarknaden.

2. Överföring till utlandet av investeringar som gjorts i Libanon av personer bosatta i gemenskapen eller i gemenskapen av personer bosatta i Libanon samt de vinster som härrör från dessa investeringar skall emellertid inte beröras.

ARTIKEL 34

Om en eller flera av gemenskapens medlemsstater eller Libanon har eller kan få allvarliga svårigheter med avseende på sin betalningsbalans, får gemenskapen eller Libanon, i enlighet med de villkor som fastställts inom ramen för GATT och artiklarna VIII och XIV i stadgan för Internationella valutafonden (IMF), vidta restriktiva åtgärder för löpande betalningar om detta är absolut nödvändigt. Gemenskapen eller Libanon skall omedelbart underrätta den andra parten om detta och så fort som möjligt överlämna en tidsplan för avskaffande av dessa åtgärder.

KAPITEL 2

KONKURRENSBESTÄMMELSER OCH ANDRA EKONOMISKA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 35

1. Följande är oförenligt med detta avtals rätta tillämpning, i den utsträckning det kan påverka handeln mellan gemenskapen och Libanon:

a) Alla avtal mellan företag, beslut av företagssammanslutningar och samordnade förfaranden mellan företag som har till syfte eller resultat att hindra, begränsa eller snedvrیدا konkurrensen, i enlighet med vad som fastställs i deras respektive lagstiftning.

b) Ett eller flera företags missbruk av en dominerande ställning inom gemenskapens eller Libanons hela territorier eller en väsentlig del därav, i enlighet med vad som fastställs i deras respektive lagstiftning.

2. Parterna skall genomföra sin respektive konkurrenslagstiftning och utbyta information, varvid hänsyn skall tas till de begränsningar som beror på sekretesskraven. Nödvändiga samarbetsregler för genomförande av punkt 1 skall antas av associeringskommittén inom fem år från och med ikraftträdandet av detta avtal.

3. Om gemenskapen eller Libanon anser att ett visst förfarande är oförenligt med villkoren i punkt 1, och om detta förfarande vållar eller riskerar att vålla den andra parten allvarlig skada, får den berörda parten vidta lämpliga åtgärder efter samråd med associeringskommittén eller efter 30 arbetsdagar efter det att ärendet hänskjutits för sådant samråd.

ARTIKEL 36

Medlemsstaterna och Libanon skall, utan att det påverkar de åtaganden som gjorts eller kommer att göras enligt GATT, gradvis anpassa alla statliga handelsmonopol så att det vid utgången av det femte året efter detta avtals ikraftträdande inte förekommer någon

diskriminering mellan medborgarna i medlemsstaterna och i Libanon avseende villkoren för upphandling och saluförande av varor. Associeringskommittén skall underrättas om de åtgärder som vidtas för att genomföra detta mål.

ARTIKEL 37

När det gäller offentliga företag och företag som har beviljats särskilda rättigheter eller ensamrätt skall associeringsrådet se till att det från och med femte året efter detta avtals ikraftträdande inte vidtas eller bibehålls någon åtgärd som snedvrider handeln mellan gemenskapen och Libanon på ett sätt som strider mot parternas intressen. Denna bestämmelse skall inte hindra det rättsliga eller faktiska genomförandet av de särskilda uppgifter som tilldelats dessa företag.

ARTIKEL 38

1. I enlighet med bestämmelserna i denna artikel och i bilaga 2 skall parterna se till att det finns ett fullgott och effektivt skydd för immateriella, industriella och kommersiella rättigheter i överensstämmelse med högsta internationella normer, inbegripet effektiva medel för att säkerställa att sådana rättigheter respekteras.

2. Parterna skall regelbundet se över tillämpningen av denna artikel och av bilaga 2. Om det uppstår sådana svårigheter på området för skydd av immateriella rättigheter som påverkar handelsförhållandena, skall brådskande samråd äga rum på begäran av endera parten i syfte att finna lösningar som är tillfredsställande för båda parter.

ARTIKEL 39

1. Parterna skall ha som mål att åstadkomma en ömsesidig och gradvis liberalisering av den offentliga upphandlingen.

2. Associeringsrådet skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra bestämmelserna i punkt 1.

AVDELNING V

EKONOMISKT SAMARBETE OCH SEKTORSSAMARBETE

ARTIKEL 40

Mål

1. Parterna skall tillsammans fastställa de strategier och förfaranden som är nödvändiga för att genomföra samarbetet inom de områden som omfattas av denna avdelning.

2. Parterna åtar sig att stärka sitt ekonomiska samarbete till ömsesidig nytta och i den anda av partnerskap som präglar detta avtal.

3. Syftet med det ekonomiska samarbetet skall vara att stödja Libanons åtgärder för att åstadkomma en hållbar ekonomisk och social utveckling.

ARTIKEL 41

Räckvidd

1. Samarbetet skall framför allt inriktas på verksamhetsområden som utsätts för inhemska krav och svårigheter eller som påverkas av liberaliseringen av hela den libanesiska ekonomin, särskilt liberaliseringen av handeln mellan Libanon och gemenskapen.

2. Samarbetet skall dessutom inriktas på de områden som sannolikt kan underlätta ett närmande mellan Libanons och gemenskapens ekonomier, särskilt de områden som skapar tillväxt och sysselsättning.

3. Bevarandet av miljön och den ekologiska jämvikten skall vara ett väsentligt inslag i de olika områdena som rör ekonomiskt samarbete.

4. Parterna kan enas om att utvidga det ekonomiska samarbetet till andra sektorer som inte omfattas av bestämmelserna i denna avdelning.

ARTIKEL 42

Metoder och förfaranden

Det ekonomiska samarbetet skall genomföras särskilt genom

- a) en regelbunden dialog om ekonomi mellan parterna, vilken omfattar alla den makroekonomiska politikens områden,
- b) regelbundet utbyte av information och idéer inom varje samarbetsområde, inbegripet möten mellan tjänstemän och experter,
- c) rådgivning, expertutlåtanden och utbildning,
- d) genomförande av gemensamma åtgärder, t.ex. seminarier och workshops,
- e) tekniskt, administrativt och rättsligt bistånd,
- f) spridning av information om samarbetet.

ARTIKEL 43

Utbildning

Samarbetet skall syfta till att

- a) fastställa metoder för att avsevärt förbättra situationen när det gäller utbildning, särskilt yrkesutbildning,
- b) främja upprättandet av starka band mellan organ som är specialiserade på gemensamma åtgärder, utbyte av erfarenheter och sakkunskap, särskilt ungdomsutbyte samt utbyte mellan universitet och andra utbildningsinrättningar, i syfte att knyta kulturerna närmare samman,
- c) särskilt främja kvinnornas tillgång till utbildning, inbegripet teknisk utbildning, högre utbildning och yrkesutbildning.

ARTIKEL 44

Vetenskapligt och tekniskt samarbete

Samarbetet skall inriktas på att

- a) främja upprättandet av permanenta förbindelser mellan parternas forskarsamfund, särskilt genom
  - Tillträde för Libanon till gemenskapens program för forskning och teknisk utveckling i överensstämmelse med gemenskapsbestämmelser om tredje lands deltagande i dessa program,
- Libanons deltagande i decentraliserade samarbetsnät,
  - främjande av synergier mellan forskning och utbildning,
- b) stärka forskningskapaciteten och den tekniska utvecklingen i Libanon,
- c) främja teknisk innovation, överföring av ny teknik och kunskapsspridning,
- d) undersöka hur Libanon kan delta i de europeiska ramprogrammen för forskning.

ARTIKEL 45

Miljö

1. Parterna skall främja samarbete när det gäller att förhindra en försämring av miljön, begränsa föroreningar och se till att naturtillgångarna används rationellt i syfte att säkerställa en hållbar utveckling.
2. Samarbetet skall särskilt inriktas på
  - a) vattenkvaliteten i Medelhavet och kontroll och förebyggande av havsföroreningar,
  - b) avfallshantering, särskilt hantering av giftigt avfall,
  - c) saltanrikning,
  - d) miljövård i känsliga kustområden,

e) utbildning och information om miljöfrågor,

f) användning av avancerade instrument för miljöledning och miljötillsyn, särskilt av miljöinformationssystemen och miljökonsekvensbedömningar,

g) effekten av den industriella utvecklingen på miljön i allmänhet och på säkerheten vid industrianläggningar i synnerhet,

h) jordbrukets inverkan på mark- och vattenkvaliteten,

i) markvård,

j) rationell hantering av vattenresurser,

k) gemensam forsknings- och övervakningsverksamhet och gemensamma program och projekt.

ARTIKEL 46

Industriellt samarbete

Samarbetet skall syfta till att

a) uppmuntra samarbete mellan parternas ekonomiska aktörer, bland annat när det gäller Libanons tillgång till gemenskapens företagsnätverk,

b) stödja ansträngningar för modernisering och omstrukturering av Libanons industri inom den offentliga och den privata sektorn (bland annat den jordbruksbaserade livsmedelsindustrin),

c) främja en miljö som är gynnsam för privata initiativ i syfte att stimulera och diversifiera produktion som är avsedd för den inhemska marknaden och exportmarknaden,

d) bättre ta tillvara de mänskliga resurserna och den industriella potentialen i Libanon genom ett bättre utnyttjande av nyskapande, forskning och teknisk utveckling,

d) underlätta tillträdet till kapitalmarkna-

derna för finansiering av investeringar i produktionen,

f) uppmuntra utveckling av små och medelstora företag, särskilt genom att

— främja kontakter mellan företag, delvis genom gemenskapsnätverk och gemenskapsinstrument för främjande av industriellt samarbete och partnerskap,

— underlätta tillgången till kredit för investeringsfinansiering,

— göra information och stödtjänster tillgängliga,

— bättre ta tillvara de mänskliga resurserna i syfte att främja nyskapande och upprätta projekt och ekonomisk verksamhet.

ARTIKEL 47

Främjande och skydd av investeringar

1. Samarbetet skall syfta till att öka inflödet av kapital, expertkunskap och teknik till Libanon genom bland annat följande:

a) Lämpliga åtgärder för att identifiera investeringsmöjligheter och informationskanaler rörande investeringsbestämmelser.

b) Tillhandahållande av uppgifter om europeiska investeringsordningar (tekniskt bistånd, direkt ekonomiskt stöd, skattelättnader, investeringsförsäkringar osv.) för utländska investeringar och bättre möjligheter för Libanon att dra nytta av dessa.

c) Undersökning av möjligheterna att bilda samriskföretag (särskilt för små och medelstora företag) och, när detta är lämpligt, ingående av avtal mellan medlemsstaterna och Libanon.

d) Upprättande av mekanismer för att främja investeringar.

e) Utveckling av en rättslig ram som främjar investeringar mellan de två parterna ge-

nom ingående av avtal mellan medlemsstaterna och Libanon om skydd av investeringar, när detta är lämpligt, och om förhindrande av dubbelbeskattning.

2. Samarbetet kan utökas till att omfatta planering och genomförande av projekt som visar hur man effektivt kan tillägna sig och använda grundläggande teknik, använda standarder, utveckla mänskliga resurser och skapa lokala arbetstillfällen.

ARTIKEL 48

Samarbete om standardisering och bedömning av överensstämmelse

Parterna skall samarbeta när det gäller att

- a) minska skillnaderna när det gäller standardisering, metrologi, kvalitetsstyrning samt bedömning av överensstämmelse,
- b) modernisera Libanons laboratorier,
- c) förhandla fram avtal om ömsesidigt erkännande så fort villkoren för detta är uppfyllda,
- d) stärka Libanons institutioner med ansvar för standardisering, kvalitet och immateriella, industriella och kommersiella rättigheter.

ARTIKEL 49

Tillnärmning av lagstiftning

Parterna skall göra sitt bästa för att uppnå en tillnärmning mellan sina respektive lagstiftningar i syfte att underlätta genomförandet av detta avtal.

ARTIKEL 50

Finansiella tjänster

Samarbetet skall syfta till en tillnärmning av gemensamma regler och normer bland annat för att

- a) utveckla Libanons finansmarknad,

b) förbättra systemen för bokföring, revision, övervakning och reglering av finansiella tjänster och finansiell kontroll i Libanon.

ARTIKEL 51

Jordbruk och fiske

Samarbetet skall syfta till

- a) att stödja åtgärder för en differentiering av produktionen,
- b) att minska livsmedelsberoendet,
- c) att främja ett miljövänligt jordbruk,
- d) att upprätta närmare förbindelser mellan de båda parternas företag, yrkesgrupper och yrkesorganisationer,
- e) att ge tekniskt bistånd och teknisk utbildning samt stöd till agronomisk forskning, rådgivningstjänster, jordbruksutbildning och teknisk utbildning av personal inom jordbrukssektorn,
- f) att harmonisera fytosanitära och veterinära normer,
- g) att stödja en integrerad landsbygdsutveckling, bland annat förbättring av de grundläggande tjänsterna och utveckling av ekonomisk verksamhet, särskilt i de regioner som berörs av utrotning av olagliga grödor,
- h) samarbete mellan landsbygdsregioner och utbyte av erfarenheter och kunskap om landsbygdsutveckling,
- i) utveckling av havsfiske och vattenbruk,
- j) utveckling av förpacknings-, lagrings- och saluföringsteknik och förbättring av distributionskanaler,
- k) utveckling av vattenresurser för jordbruket,
- l) utveckling av skogssektorn, särskilt när det gäller återbeskogning, förebyggande av

skogsbränder, skogsbete och bekämpning av ökenspridning,

m) ökad mekanisering av jordbruket och främjande av tjänstekooperativ inom jordbruket,

n) stärkning av kreditsystemet för jordbruket.

ARTIKEL 52

Transport

Samarbetet skall syfta till att

a) omstrukturera och modernisera infrastrukturer för vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser som står i förbindelse med de stora transeuropeiska kommunikationslederna av gemensamt intresse,

b) fastställa och tillämpa driftsstandarder som är jämförbara med dem som gäller inom gemenskapen,

c) förbättra den tekniska utrustningen så att den överensstämmer med gemenskapens standarder för multimodal transport, containertrafik och omlastning,

d) förbättra transitering på väg och till sjöss och multimodal transitering samt förvaltningen av hamnar, flygplatser, sjö- och lufttrafikkontroll, järnvägar och navigationshjälpmedel,

e) omorganisera och omstrukturera sektorn för kollektivtransport, inbegripet allmänna kommunikationsmedel.

ARTIKEL 53

Informationssamhälle och telekommunikation

1. Parterna är medvetna om att informations- och kommunikationsteknik är viktiga beståndsdelar i det moderna samhället, har en avgörande betydelse för den ekonomiska och sociala utvecklingen och utgör en

grundval för det framväxande informations-samhället.

2. Samarbetet på detta område skall särskilt inriktas på

a) en dialog om frågor rörande olika aspekter av informationssamhället, bland annat telekommunikationspolitik,

b) informationsutbyte och tekniskt bistånd i normgivningsfrågor, standardisering, bedömning av överensstämmelse och certifiering på områdena informationsteknik och telekommunikationsteknik,

c) spridning av ny informations- och telekommunikationsteknik och av förbättrade faciliteter för avancerade kommunikations- och informationstjänster och för kommunikations- och informationsteknik,

d) främjande och genomförande av gemensamma projekt inom forskning, teknisk utveckling och industriell tillämpning på områdena informations- och kommunikationsteknik, telematik och informationssamhället,

e) libanesiska organisationers deltagande i pilotprojekt och europeiska program inom etablerade ramar,

f) samtrafikförmåga och driftskompatibilitet mellan gemenskapens och Libanons telematiska nätverk och tjänster,

g) en dialog om samarbete rörande regler för internationella tjänster, inbegripet aspekter rörande skydd av data och av privatlivet.

ARTIKEL 54

Energi

Samarbetet skall inriktas på

a) främjande av förnybar energi,

b) främjande av energibesparingar och energieffektivitet,

c) tillämpad forskning om databanksnät mellan samhällsaktörer och ekonomiska aktörer från båda parter,

d) stöd till modernisering och utveckling av energinät och deras förbindelser med gemenskapens nät.

ARTIKEL 55

Turism

Samarbetet skall syfta till att

- a) främja investeringar i turism,
- b) förbättra kunskapen om turistindustrin och verka för större samstämmighet i fråga om politik som påverkar turismen,
- c) främja spridning av turismen över årstiderna,
- d) betona det kulturella arvets betydelse för turismen,
- e) sörja för att balansen mellan turism och miljö upprätthålls på lämpligt sätt,
- f) öka turismens konkurrenskraft genom stöd till en bättre standard och ökat yrkeskunnande,
- g) förbättra informationsflödet,
- h) öka utbildningsåtgärderna rörande drift och administration av hotell och utbildning i annan hotellrelaterad verksamhet,
- i) anordna utbyte av erfarenheter för att sörja för en balanserad, hållbar utveckling av turismen, särskilt genom utbyte av information, utställningar, konvent och publikationer om turism.

ARTIKEL 56

Tullsamarbete

1. Parterna skall utveckla tullsamarbetet för att säkerställa att handelsbestämmelserna ef-

terlevs. De skall i detta syfte inleda en dialog om tullfrågor.

2. Samarbetet skall främst inriktas på

- a) förenkling av kontroller och förfaranden för tullklarering av varor,
- b) möjligheten att länka samman gemenskapens och Libanons transiteringssystem,
- c) informationsutbyte mellan sakkunniga och yrkesutbildning,
- d) tekniskt bistånd i de fall där detta är lämpligt.

3. Utan att det påverkar andra samarbetsformer enligt detta avtal, särskilt när det gäller bekämpning av narkotikamissbruk och penningtvätt, skall de avtalsslutande parternas administrativa myndigheter ge ömsesidigt bistånd enligt bestämmelserna i protokoll nr 5.

ARTIKEL 57

Samarbete på statistikområdet

Syftet med samarbetet skall vara att harmonisera parternas metoder och se till att statistiken används, bland annat databaser, på alla områden inom detta avtal för vilka statistiska uppgifter kan samlas in.

ARTIKEL 58

Konsumentskydd

Samarbetet på detta område skall inriktas på att göra konsumentskyddsbestämmelserna i gemenskapen och i Libanon förenliga och skall i största möjliga utsträckning omfatta följande:

- a) Ökad överensstämmelse mellan konsumentlagstiftningarna i syfte att undvika handels hinder.
- b) Upprättande och utveckling av system för ömsesidigt informationsutbyte om farliga livsmedel och industriprodukter samt sam-

mankoppling av dessa system (system för snabbt informationsutbyte).

c) Utbyte av information och experter.

d) Anordnande av utbildning och tillhandahållande av tekniskt bistånd.

ARTIKEL 59

Samarbete när det gäller förstärkning av institutioner och av rättsstatsprincipen

Parterna upprepar betydelsen av rättsstatsprincipen och av att institutionerna fungerar väl på alla nivåer av förvaltningen i allmänhet och i fråga om brottsbekämpning och rättsliga förfaranden i synnerhet. Det är i detta sammanhang särskilt viktigt att domstolarna är oberoende och effektiva och att juristerna är välutbildade.

ARTIKEL 60

Penningtvätt

1. Parterna är eniga om nödvändigheten av att göra stora ansträngningar för att samarbeta i syfte att hindra att deras finansiella system används för att tvätta intäkter från brottslig verksamhet i allmänhet och från narkotikabrottslighet i synnerhet.

2. Samarbetet på detta område kan omfatta tekniskt och administrativt bistånd som syftar till att fastställa effektiva regler för bekämpning av penningtvätt som är förenliga med internationella normer och genomföra dessa regler på ett effektivt sätt.

ARTIKEL 61

Förebyggande och bekämpning av organiserad brottslighet

1. Parterna är eniga om att samarbeta för att förebygga och bekämpa organiserad brottslighet, särskilt på följande områden: människohandel, utnyttjande för sexuella ändamål,

korruption, förfalskning av finansiella instrument, olaglig handel med förbjudna, förfälskade eller piratkopierade produkter och olagliga transaktioner särskilt när det gäller industriavfall eller radioaktivt material, handel med skjutvapen och explosiva ämnen, daktabrottslighet, handel med stulna bilar.

2. Parterna skall genom nära samarbete fastställa lämpliga förfaranden och normer.

3. Det tekniska och administrativa samarbetet på detta område kommer att omfatta utbildning och förstärkning av effektiviteten hos de myndigheter och organ som ansvarar för bekämpningen och förebyggandet av brottslighet och för utarbetande av brottsförebyggande åtgärder.

ARTIKEL 62

Samarbete beträffande narkotikabekämpning

1. Parterna skall, inom ramen för sina respektive befogenheter och sin respektive behörighet, samarbeta för att åstadkomma en balanserad och integrerad strategi i fråga om narkotika. Narkotikapolitiken och de åtgärder som vidtas inom ramen för denna skall syfta till att minska tillgången till, handeln med och efterfrågan på narkotika samt till en mer effektiv kontroll av prekursorer.

2. Parterna skall komma överens om de arbetsmetoder som är nödvändiga för att uppnå dessa mål. Åtgärderna skall vara grundade på gemensamt fastställda principer i linje med de fem grundprinciper som antogs vid den extra session om narkotika som hölls i FN:s generalförsamling 1998 (UNGASS).

3. Samarbetet mellan parterna kan omfatta tekniskt och administrativt bistånd särskilt på följande områden: utarbetande av nationell lagstiftning och nationella strategier, inrättande av institutioner och informationscentrum, utbildning av personal, narkotikarelaterad forskning samt förhindrande av avledning av prekursorer som används för olaglig framställning av narkotika. Parterna får enas om att inbegripa andra områden.

AVDELNING VI
SOCIALT OCH KULTURELLT SAMARBETE

KAPITEL 1

DIALOG OCH SAMARBETE PÅ DET SOCIALA OMRÅDET

ARTIKEL 63

Parterna skall tillsammans fastställa de metoder som är nödvändiga för att genomföra samarbetet inom de områden som omfattas av denna avdelning.

ARTIKEL 64

1. Parterna skall föra en regelbunden dialog om alla sociala frågor som är av intresse för dem.

2. Denna dialog skall vara ett medel för att nå framsteg när det gäller rörlighet för arbetstagare, likabehandling och social integration av libanesiska medborgare och gemenskapsmedborgare som lagligt vistas på värdländernas territorier.

3. Dialogen skall särskilt omfatta frågor med anknytning till

- a) levnads- och arbetsvillkor för migrerande kollektiv,
- b) migration,
- c) olaglig invandring,
- d) åtgärder och program som gynnar likabehandling av libanesiska medborgare och gemenskapsmedborgare, ömsesidig kunskap om kulturer och civilisationer, utveckling av tolerans och avskaffande av diskriminering.

ARTIKEL 65

1. För att befästa samarbetet mellan parterna på det sociala området skall projekt och

program genomföras inom alla områden som är av intresse för parterna. Projekten och programmen kan omfatta följande:

a) Förbättring av levnadsförhållanden, särskilt i missgynnade områden och områden vars befolkning har fördrivits.

b) Främjande av kvinnornas roll i den ekonomiska och sociala utvecklingsprocessen, särskilt genom undervisning och medier.

c) Stärkande och utveckling av libanesiska familjeplaneringsprogram och program till skydd för mödrar och barn.

d) Förbättring av socialförsäkringssystemen och sjukförsäkringssystemen.

e) Förbättring av hälso- och sjukvårdssystemet, särskilt genom samarbete när det gäller folkhälsa och förebyggande vård, hälsoskydd, medicinsk utbildning och förvaltning.

f) Genomförande och finansiering av utbytes- och fritidsprogram för blandade grupper av libanesiska och europeiska ungdomar, ungdomsarbetare, företrädare för icke-statliga ungdomsorganisationer och andra sakkunniga på ungdomsområdet som är bosatta i medlemsstaterna, i syfte att främja ömsesidig kunskap om varandras kulturer och tolerans.

2. Parterna skall föra en dialog om alla aspekter av ömsesidigt intresse, särskilt om sociala problem såsom arbetslöshet, rehabilitering av personer med nedsatt rörlighet, likabehandling av män och kvinnor, förhållandet mellan arbetsmarknadens parter, yrkesutbildning samt säkerhet och hälsa på arbetsplatsen.

ARTIKEL 66

Samarbetsåtgärderna kan genomföras i samarbete med medlemsstaterna och behövliga internationella organisationer.

KAPITEL 2

**SAMARBETE OM KULTURFRÅGOR,
AUDIOVISUELLA MEDIER OCH IN-
FORMATION**

ARTIKEL 67

1. Parterna är eniga om att främja kulturellt samarbete på områden av gemensamt intresse i en anda av respekt för varandras kulturer. De skall upprätta en varaktig kulturdialog. Detta samarbete skall särskilt inriktas på

a) bevarande och restaurering av det historiska arvet och kulturarvet (monument, historiska platser, konstföremål, sällsynta böcker och manuskript osv.),

b) utbyte av konstutställningar och konstnärer,

c) utbildning av personer som arbetar inom kulturområdet.

2. Samarbetet rörande audiovisuella medier skall ha till syfte att främja till exempel samproduktioner och utbildningssamarbete. Parterna skall främja libanesiskt deltagande i gemenskapsinitiativ på detta område.

3. Parterna är eniga om att gemenskapens och en eller flera medlemsstaters befintliga kulturprogram och andra verksamheter av intresse för båda parterna kan utökas till att omfatta Libanon.

4. Parterna skall dessutom främja kulturellt utbyte av kommersiell natur, särskilt genom gemensamma projekt (produktion, investeringar och marknadsföring), utbildning och informationsutbyte.

5. Vid fastställandet av samarbetsprojekt, program och gemensamma åtgärder skall parterna fästa särskild vikt vid ungdomar, möjlighet att uttrycka sin särart, frågor om bevarande av kulturarvet, kulturspridning och förmåga att kommunicera skriftligen och genom audiovisuella medier.

6. Samarbetet skall genomföras på det sätt som anges i artikel 42.

KAPITEL 3

**SAMARBETE NÄR DET GÄLLER FÖR-
REBYGGANDE OCH KONTROLL AV
OLAGLIG INVANDRING**

ARTIKEL 68

1. Parterna är eniga om att samarbeta för att förhindra och kontrollera olaglig invandring. För detta ändamål

a) samtycker medlemsstaterna till att återta de av sina medborgare som uppehåller sig på Libanons territorium, på begäran av den senare och utan ytterligare formaliteter när sådana personer väl har identifierats,

b) samtycker Libanon till att återta de av sina medborgare som olagligen uppehåller sig på en medlemsstats territorium, på begäran av den senare och utan ytterligare formaliteter när sådana personer väl har identifierats.

Medlemsstaterna och Libanon skall i detta syfte även förse sina medborgare med lämpliga identitetshandlingar.

2. För medlemsstaterna i Europeiska unionen skall skyldigheten enligt denna artikel endast gälla för de personer som i enlighet med förklaring (nr 2) om medborgarskap i en medlemsstat, som fogats till Fördraget om Europeiska unionen i förhållande till gemenskapen skall anses vara deras medborgare.

3. För Libanon skall skyldigheten enligt denna artikel gälla endast för de personer som i enlighet med Libanons rättsväsende och relevanta lagar om medborgarskap skall anses vara medborgare i Libanon.

ARTIKEL 69

1. Efter detta avtals ikraftträdande skall parterna, om en av dem så begär, inleda förhandlingar om och ingå bilaterala avtal med varandra, genom vilka de särskilda skyldig-

heterna i samband med återtagande av deras medborgare fastställs. Dessa avtal skall, om en av parterna anser att så är nödvändigt, även omfatta ordningar för återtagande av medborgare i tredje land. Dessa avtal skall innehålla närmare bestämmelser om de kategorier av personer som omfattas av dessa ordningar och villkoren för deras återtagande fastställas.

2. Libanon kan ges lämpligt ekonomiskt och tekniskt bistånd för genomförandet av dessa avtal.

ARTIKEL 70

Associeringsrådet skall undersöka vilka andra gemensamma åtgärder som kan vidtas för att förebygga och kontrollera olaglig in-
vandring.

AVDELNING VII

EKONOMISKT SAMARBETE

ARTIKEL 71

1. I syfte att fullt ut bidra till att förverkliga detta avtals mål skall ett ekonomiskt samarbete genomföras till förmån för Libanon enligt de förfaranden och med de finansiella medel som är lämpliga.

2. Dessa förfaranden skall, när detta avtal har trätt i kraft, antas av parterna gemensamt med hjälp av de instrument som är mest lämpliga.

3. Samarbetet kan, förutom de områden som omfattas av avdelningarna V och VI i detta avtal, bland annat inriktas på att

a) underlätta reformer för modernisering av ekonomin,

b) återuppbygga och modernisera ekonomisk infrastruktur,

c) främja privata investeringar och sysselsättningsskapande verksamheter,

d) ta hänsyn till hur det gradvisa införandet av ett frihandelsområde inverkar på den libanesiska ekonomin, särskilt när det gäller modernisering och omstrukturering av de berörda ekonomiska sektorerna, i synnerhet industrin,

e) genomföra kompletterande åtgärder till stöd för verksamheter som tillämpas inom de sociala sektorerna, särskilt för reform av socialförsäkringssystemet.

ARTIKEL 72

Inom ramen för de gemenskapsinstrument som är avsedda att stödja programmen för strukturanpassning i Medelhavsländerna, och i nära samarbete med de libanesiska myndigheterna och andra bidragsgivare, särskilt internationella finansinstitut, skall gemenskapen undersöka lämpliga sätt att stödja Libanons strukturpolitik i syfte att återupprätta omfattande ekonomisk balans och skapa ett ekonomiskt klimat som gynnar ökad tillväxt, samtidigt som det förbättrar den sociala välfärden.

ARTIKEL 73

För att uppnå ett samordnat tillvägagångssätt avseende de makroekonomiska och finansiella problem som undantagsvis skulle kunna bli en följd av det gradvisa genomförandet av detta avtal, skall parterna inom ramen för den regelbundna ekonomiska dialog som upprättas enligt avdelning V ägna särskild uppmärksamhet åt utvecklingen av handeln och de finansiella förbindelserna mellan gemenskapen och Libanon.

AVDELNING VIII

INSTITUTIONELLA OCH ALLMÄNNA BESTÄMMELSER SAMT SLUTBE- STÄMMELSER

ARTIKEL 74

1. Härmed inrättas ett associeringsråd som vid behov skall sammanträda på ministernivå

på initiativ av ordföranden i enlighet med de villkor som anges i dess arbetsordning.

2. Associeringsrådet skall behandla alla frågor av betydelse som uppkommer inom ramen för avtalet och alla andra bilaterala eller internationella frågor av gemensamt intresse.

ARTIKEL 75

1. Associeringsrådet skall bestå av medlemmarna av Europeiska unionens råd och ledamöter av Europeiska gemenskapernas kommission, å ena sidan, och medlemmar av den libanesiska regeringen, å andra sidan.

2. Medlemmarna i associeringsrådet kan låta sig företrädas på de villkor som skall fastställas i dess arbetsordning.

3. Associeringsrådet skall självt fastställa sin arbetsordning.

4. Ordförandeskapet i associeringsrådet skall utövas i tur och ordning av en medlem av Europeiska unionens råd och en medlem av Libanons regering i enlighet med bestämmelser som skall fastställas i associeringsrådets arbetsordning.

ARTIKEL 76

1. Associeringsrådet skall, för att syftena med detta avtal skall kunna uppnås, ha befogenhet att fatta beslut i de fall som anges i avtalet.

2. De beslut som fattas skall vara bindande för parterna, som skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra dem. Associeringsrådet får även avge lämpliga rekommendationer.

3. Associeringsrådet skall utarbeta sina beslut och sina rekommendationer i samförstånd mellan de båda parterna.

ARTIKEL 77

1. Härmed inrättas en associeringskommitté som skall ansvara för detta avtals genom-

förande, om inte annat följer av associeringsrådets befogenheter.

2. Associeringsrådet får delegera alla eller en del av sina befogenheter till associeringskommittén.

ARTIKEL 78

1. Associeringskommittén skall sammanträda på tjänstemannanivå och bestå av företrädare för medlemmar av Europeiska unionens råd och för ledamöter av Europeiska gemenskapernas kommission, å ena sidan, och företrädare för Libanons regering, å andra sidan.

2. Associeringskommittén skall själv anta sin arbetsordning.

3. I princip skall associeringskommittén sammanträda växelvis i gemenskapen och i Libanon.

ARTIKEL 79

1. Associeringskommittén skall ha befogenhet att fatta beslut i fråga om förvaltningen av detta avtal samt på de områden på vilka rådet har delegerat sina befogenheter till den.

2. Associeringskommitténs beslut skall fattas i samförstånd mellan parterna och vara bindande för parterna, som skall vidta de åtgärder som är nödvändiga för beslutets genomförande.

ARTIKEL 80

Associeringsrådet får besluta att inrätta arbetsgrupper eller organ som är nödvändiga för att genomföra detta avtal. Det skall fastställa arbetsbeskrivningen för sådana arbetsgrupper eller organ som skall vara underställda det.

ARTIKEL 81

Associeringsrådet skall vidta alla lämpliga åtgärder för att underlätta samarbetet och kontakterna mellan Europaparlamentet och det libanesiska parlamentet och mellan ge-

menskapens Ekonomiska och sociala kommitté och dess motsvarighet i Libanon.

ARTIKEL 82

1. Envar av parterna får hänskjuta alla tvister avseende tillämpningen eller tolkningen av detta avtal till associeringsrådet.

2. Associeringsrådet får lösa tvisten genom ett beslut.

3. Envar av parterna skall vara skyldig att vidta de åtgärder som krävs för att genomföra det beslut som avses i punkt 2.

4. Om det inte är möjligt att avgöra tvisten i enlighet med punkt 2 får en part underrätta den andra parten om att den utsett en skiljeman. Den andra parten skall då utse en andra skiljeman inom två månader. När det gäller tillämpningen av detta förfarande skall gemenskapen och medlemsstaterna anses vara en enda part i tvisten.

Associeringsrådet skall utse en tredje skiljeman.

Skiljemännens beslut skall fattas med enkel majoritet.

Parterna i tvisten är skyldiga att vidta de åtgärder som krävs för att genomföra skiljemännens beslut.

ARTIKEL 83

Ingenting i detta avtal skall hindra en part från att vidta åtgärder som

a) den anser nödvändiga för att förhindra utlämnandet av upplysningar som kan skada dess väsentliga säkerhetsintressen,

b) rör produktionen av eller handeln med vapen, ammunition eller krigsmateriel, eller som rör forskning, utveckling eller produktion som är oumbärlig för försvarsändamål, under förutsättning att sådana åtgärder inte försämrar konkurrensvillkoren för de produkter som inte är avsedda för särskilda militära ändamål,

c) den anser väsentliga för sin egen säkerhet i händelse av allvarliga inre störningar som påverkar upprätthållandet av lag och ordning, under krig eller allvarlig internationell spänning som utgör ett krigshot, eller för att fullgöra skyldigheter som den har godtagit i syfte att upprätthålla fred och internationell säkerhet.

ARTIKEL 84

Inom de områden som omfattas av detta avtal och utan att det påverkar särskilda bestämmelser i detta

a) får de ordningar som Libanon tillämpar med avseende på gemenskapen inte ge upphov till någon diskriminering mellan medlemsstaterna, deras medborgare eller deras bolag eller andra företag,

b) får de ordningar som gemenskapen tillämpar med avseende på Libanon inte ge upphov till någon diskriminering mellan libanesiska medborgare eller bolag eller andra företag.

ARTIKEL 85

Vad beträffar direkt beskattning får ingen bestämmelse i detta avtal ha till verkan

a) att utsträcka de skatteförmåner som tillämpats av någondera parten inom ramen för ett internationellt avtal eller en överenskommelse som binder denna part,

b) att hindra en part från att anta eller tillämpa åtgärder för att förhindra bedrägeri eller skatteflykt,

c) att hindra en part från att tillämpa sina relevanta skattebestämmelser på skattepliktiga personer som inte befinner sig i en identisk situation, särskilt vad gäller bostadsort.

ARTIKEL 86

1. Parterna skall vidta alla allmänna eller särskilda åtgärder som fordras för att de skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta

avtal. De skall se till att de mål som fastställs i detta avtal uppnås.

2. Om den ena parten anser att den andra parten har underlåtit att uppfylla en skyldighet enligt detta avtal, får den vidta lämpliga åtgärder. Dessförinnan skall den, utom i särskilt brådskande fall, förse associeringsrådet med alla relevanta upplysningar som behövs för en grundlig undersökning av situationen i syfte att finna en för parterna godtagbar lösning.

3. Vid valet av de lämpliga åtgärder som avses i punkt 2 skall de åtgärder som minst hindrar tillämpningen av detta avtal prioriteras. Parterna är även eniga om att dessa åtgärder skall vidtas i enlighet med folkrätten och stå i proportion till överträdelsen.

Dessa åtgärder skall omedelbart anmälas till associeringsrådet och skall på begäran av den andra parten bli föremål för samråd inom associeringsrådet.

ARTIKEL 87

Bilagorna 1 och 2 och protokollen nr 1—5 skall utgöra en integrerad del av detta avtal.

ARTIKEL 88

I detta avtal avses med "parterna" å ena sidan gemenskapen eller dess medlemsstater, eller gemenskapen och dess medlemsstater enligt deras respektive befogenheter, och å andra sidan Libanon.

ARTIKEL 89

1. Detta avtal skall ingås på obestämd tid.
2. Endera parten får säga upp detta avtal genom att underrätta den andra parten om sin avsikt. Detta avtal skall upphöra att gälla sex månader efter dagen för en sådan underrättelse.

ARTIKEL 90

Detta avtal skall tillämpas, å ena sidan, på de territorier där Fördraget om upprättandet

av Europeiska gemenskapen är tillämpligt och i enlighet med de villkor som fastställs i fördraget, och, å andra sidan, på Libanons territorium.

ARTIKEL 91

Detta avtal är upprättat i två exemplar på arabiska, danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språken, vilka alla texter är lika giltiga. Avtalet skall deponeras i Europeiska unionens råds generalsekretariat.

ARTIKEL 92

1. Detta avtal skall godkännas av parterna i enlighet med deras respektive förfaranden.

2. Detta avtal skall träda i kraft den första dagen i den andra månad som följer på den dag då parterna underrättar varandra om att de förfaranden som avses i punkt 1 är avslutade.

3. När detta avtal träder i kraft skall det ersätta samarbetsavtalet mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Libanon samt avtalet mellan medlemsstaterna i Europeiska kol- och stålgemenskapen och Libanon, vilka undertecknades i Bryssel den 3 maj 1977.

ARTIKEL 93

Interimsavtal

Om, i avvaktan på att de förfaranden som är nödvändiga för detta avtals ikraftträdande avslutas, bestämmelserna i vissa delar av detta avtal, särskilt bestämmelserna om fri rörlighet för varor, sätts i kraft genom ett interimsavtal mellan gemenskapen och Libanon, är parterna överens om att uttrycket "den dag då detta avtal träder i kraft" under sådana omständigheter och såvitt avser avdelningarna II och IV i detta avtal och bilagorna 1 och 2 samt protokollen 1-5 till detta avtal skall avse den dag då interimsavtalet träder i kraft med avseende på förpliktelseerna enligt nämnda artiklar, bilagor och protokoll.

SLUTAKT

De befullmäktigade ombuden för Fördragsslutande parter i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och Fördraget om Europeiska unionen, nedan kallade "medlemsstaterna", och för

EUROPEISKA GEMENSKAPEN, nedan kallad "gemenskapen",

å ena sidan, och

de befullmäktigade ombuden för REPUBLIKEN LIBANON, nedan kallad "Libanon",

å andra sidan,

har vid ett möte i Luxemburg den 17 juni 2002 för att underteckna Europa—Medelhavsavtalet om upprättande av en associering mellan Europeiska gemenskapen och dess medlemsstater, å ena sidan, och Republiken Libanon, å andra sidan, nedan kallat "avtalet",

antagit följande texter:

Avtalet

Bilagorna 1—2 till detta, nämligen:

BILAGA 1	Förteckning över jordbruksprodukter och bearbetade jordbruksprodukter som omfattas av kapitlen 25—97 i Harmoniserade systemet och som avses i artiklarna 7 och 14
BILAGA 2	Immateriella, industriella och kommersiella rättigheter som avses i artikel 38

samt protokoll nr 1—5 till detta, nämligen:

PROTOKOLL nr 1	om den ordning som skall tillämpas på import till gemenskapen av de jordbruksprodukter med ursprung i Libanon som avses i artikel 14.1
PROTOKOLL nr 2	om den ordning som skall tillämpas på import till Libanon av de jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen som avses i artikel 14.2
PROTOKOLL nr 3	om handel mellan Libanon och gemenskapen med de bearbetade jordbruksprodukter som avses i artikel 14.3
BILAGA 1	om den ordning som skall tillämpas på import till gemenskapen av bearbetade jordbruksprodukter med ursprung i Libanon
BILAGA 2	om den ordning som skall tillämpas på import till Libanon av bearbetade jordbruksprodukter med ursprung i gemenskapen
PROTOKOLL nr 4	om definition av begreppet "ursprungsprodukter" och om metoder för administrativt samarbete

PROTOKOLL nr 5 om ömsesidigt administrativt bistånd i tullfrågor

De befullmäktigade ombuden för medlemsstaterna och för gemenskapen och de befullmäktigade ombuden för Libanon har också antagit följande gemensamma förklaringar som åtföljer denna slutakt:

GEMENSAMMA FÖRKLARINGAR

GEMENSAM FÖRKLARING OM INGRESSEN

Parterna förklarar att de är medvetna om att en liberalisering av handeln dem emellan förutsätter åtgärder för anpassning och omstrukturering av den libanesiska ekonomin vilka kan inverka på budgetresurserna och den takt i vilken Libanon återuppbyggs.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 3 I AVTALET

Parterna upprepar sin avsikt att stödja ansträngningarna för att uppnå ett rättvist, omfattande och varaktigt fredsavtal i Mellanöstern.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 14 I AVTALET

Parterna är eniga om att inleda förhandlingar i syfte att bevilja varandra medgivanden i handeln med fisk och fiskeprodukter på grundval av ömsesidighet och gemensamma intressen och i syfte att nå en överenskommelse om de närmare detaljerna senast två år efter undertecknandet av avtalet.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 27 I AVTALET

Parterna bekräftar sin avsikt att förbjuda export av giftigt avfall och Europeiska gemenskapen bekräftar sin avsikt att bistå Libanon när det gäller att finna lösningar på de problem som är förbundna med sådant avfall.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 28 I AVTALET

Med tanke på den tid som behövs för att upprätta frihandelsområdena mellan Libanon och de andra Medelhavsländerna förbinder gemenskapen sig att behandla ansökningar som rör provisorisk tillämpning av den diagonala kumulationen med dessa länder välvilligt.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 35 I AVTALET

Genomförandet av det samarbete som nämns i artikel 35.2 förutsätter att en libanesisk konkurrenslagstiftning träder i kraft och att en myndighet med ansvar för dess tillämpning tillträder.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 38 I AVTALET

Parterna är eniga om att immateriella, industriella och kommersiella rättigheter vid tillämpningen av detta avtal särskilt omfattar upphovsrätt, även upphovsrätten till dataprogram, och närstående rättigheter, rättigheter avseende databaser, patenträttigheter, industriell formgivning, geografiska beteckningar inklusive ursprungsbeteckningar, varumärken, kretsmönster i halvledarprodukter, skydd mot illojal konkurrens enligt artikel 10a i Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten och skydd av förtroliga uppgifter om experkunskap.

Bestämmelserna i artikel 38 skall inte tolkas på ett sådant sätt att endera parten blir skyldig att ansluta sig till andra internationella konventioner än de som anges i bilaga 2.

Gemenskapen kommer att ge Libanon tekniskt bistånd för att stödja landet i dess strävan att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 38.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 47 I AVTALET

Parterna erkänner nödvändigheten av att modernisera den libanesiska produktionssektorn för att bättre anpassa den till den internationella och europeiska ekonomins realiteter.

Gemenskapen kan stödja Libanon när det

gäller att genomföra ett stödprogram för de industriella sektorer som kommer att omstruktureras och moderniseras i syfte att hjälpa de svårigheter som kan uppstå till följd av liberaliseringen av handeln och särskilt avvecklingen av tullar.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 60 I AVTALET

Parterna är eniga om att de normer som fastställts av FATF (Financial Action Task

Force) ingår i de internationella normer som avses i punkt 2.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARBETSTAGARE (ARTIKEL 65 I AVTALET)

Parterna bekräftar den betydelse de tillmäta rättvis behandling av utländska arbetstagare som är lagligen anställda på deras territorium. Medlemsstaterna är eniga om att de alla, om Libanon så önskar, är beredda att

förhandla fram bilaterala avtal avseende arbetsförhållanden, lön, avskedande och socialförsäkringsrättigheter för libanesiska arbetstagare som är lagligen anställda på deras territorium.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 67 I AVTALET

Parterna förklarar att särskild uppmärksamhet kommer att fästas vid skydd, bevarande och restaurering av historiska platser och monument.

De är eniga om att gemensamt sträva efter att de delar av det libanesiska kulturarvet som olagligen förts ut ur landet sedan 1974 återbördas.

GEMENSAM FÖRKLARING OM ARTIKEL 86 I AVTALET

a) När det gäller den korrekta tolkningen och den praktiska tillämpningen av detta avtal är parterna överens om att begreppet "i särskilt brådskande fall" i artikel 86 avser fall då en av parterna väsentligen överträder bestämmelserna i avtalet. Ett allvarligt avtalsbrott består i följande:

— En vägran att fullgöra avtalet som inte sanktioneras av allmänna folkrättsliga regler.

— Överträdelser av avtalets väsentliga beståndsdelar enligt artikel 2.

b) Parterna är överens om att det med "lämpliga åtgärder" enligt artikel 86 avses åtgärder som kan vidtas i enlighet med internationell rätt. Om den ena parten vidtar åtgärder i särskilt brådskande fall enligt artikel 86 får den andra parten åberopa förfarandet för tvistlösning.

GEMENSAM FÖRKLARING AVSEENDE VISERING

Parterna är eniga om att de skall undersöka hur viseringsförfarandena kan förenklas och påskyndas, särskilt i fråga om personer som verkligen är delaktiga i genomförandet av avtalet, bland annat affärsmän, investerare,

akademiker, lärlingar och statstjänstemän. Detta skall övervägas även för makar och omyndiga barn till personer som är lagligt bosatta på den andra partens territorium.

FÖRKLARINGAR AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN

FÖRKLARING AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN OM TURKIET

Gemenskapen erinrar om att Turkiet, i enlighet med den tullunion som upprättats mellan gemenskapen och Turkiet, är skyldigt att i förhållande till länder som inte är medlemmar i gemenskapen anpassa sig till Gemensamma tulltaxan och gradvis även till gemenskapens ordning med förmånstullar, och att

landet därför måste vidta nödvändiga åtgärder och förhandla fram avtal med de berörda länderna på grundval av ömsesidiga fördelar. Gemenskapen uppmanar därför Libanon att så snart som möjligt inleda förhandlingar med Turkiet.

FÖRKLARING AV EUROPEISKA GEMENSKAPEN OM ARTIKEL 35 I AVTALET

Europeiska gemenskapen förklarar att den i fråga om tolkningen av artikel 35.1 kommer att bedöma förfarandet som strider mot denna artikel på grundval av de kriterier som föl-

jer av reglerna i artiklarna 81 och 82 i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, inbegripet sekundärlagstiftningen.

BILAGA 1

FÖRTECKNING ÖVER JORDBRUKSPRODUKTER OCH BEARBETADE JORD-
BRUKSPRODUKTER SOM OMFATTAS AV KAPITLEN 25—97 I HARMONISERADE
SYSTEMET OCH SOM AVSES I ARTIKLARNA 7 OCH 12

BILAGA 2

IMMATERIELLA, INDUSTRIELLA OCH KOMMERSIELLA RÄTTIGHETER SOM
AVSES I ARTIKEL 38

1. Före utgången av det femte året efter detta avtals ikraftträdande skall Libanon ratificera översynerna av följande multilaterala konventioner om immateriella, industriella och kommersiella rättigheter i vilka medlemsstaterna och Libanon är parter eller som de faktiskt tillämpar:
- Pariskonventionen för skydd av den industriella äganderätten (Stockholmstexten, 1967, ändrad 1979).
  - Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (Paristexten, 1971, ändrad 1979).
  - Niceöverenskommelsen rörande den internationella klassificeringen av varor och tjänster för vilka varumärken gäller (Genève, 1977, ändrad 1979).
2. Före utgången av det femte året efter detta avtals ikraftträdande skall Libanon ansluta sig till följande multilaterala konventioner i vilka medlemsstaterna är parter eller som de faktiskt tillämpar:
- Konventionen om patentsamarbete (Washington, 1970, ändrad 1979, reviderad 1984).
  - Budapestkonventionen om internationellt erkännande av deponering av mikroorganismer för patentändamål (1977, ändrad 1980).
- Protokoll till Madridöverenskommelsen om internationell registrering av varumärken (Madrid, 1989).
  - Varumärkesöverenskommelsen (Genève, 1994).
  - Internationella konventionen för skydd av växtförädlingsprodukter (Internationella förbundet för skydd av nya växtsorter, UPOV), (Genève, 1991).
  - Avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter, bilaga 1C till Avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (TRIPS, Marrakech, 1994).
- Parterna skall göra sitt yttersta för att så snart som möjligt ratificera följande multilaterala konventioner:
- WIPO fördraget om upphovsrätt (Genève, 1996).
  - WIPO fördraget om framföranden och fonogram (Genève, 1996).
3. Associeringsrådet får besluta att punkt 1 skall tillämpas även på andra multilaterala konventioner på detta område.
-

PROTOKOLL NR 1

OM DEN ORDNING SOM SKALL TILLÄMPAS PÅ IMPORT TILL GEMENSKAPEN
AV DE JORDBRUKSPRODUKTER MED URSPRUNG I LIBANON SOM AVSES
I ARTIKEL 14.1

PROTOKOLL NR 2

OM DEN ORDNING SOM SKALL TILLÄMPAS PÅ IMPORT TILL LIBANON AV DE
JORDBRUKSPRODUKTER MED URSPRUNG I GEMENSKAPEN SOM AVSES
I ARTIKEL 14.2

PROTOKOLL NR 3

OM HANDEL MELLAN LIBANON OCH GEMENSKAPEN MED DE BEARBETADE
JORDBRUKSPRODUKTER SOM AVSES I ARTIKEL 14.3

BILAGA 1

OM DEN ORDNING SOM SKALL TILLÄMPAS PÅ IMPORT TILL GEMENSKAPEN AV
BEARBETADE JORDBRUKSPRODUKTER MED URSPRUNG I LIBANON

BILAGA 2

OM DEN ORDNING SOM SKALL TILLÄMPAS PÅ IMPORT TILL LIBANON AV
BEARBETADE JORDBRUKSPRODUKTER MED URSPRUNG I GEMENSKAPEN

PROTOKOLL NR 4

OM DEFINITION AV BEGREPPET "URSPRUNGSPRODUKTER" OCH OM METODER
FÖR ADMINISTRATIVT SAMARBETE

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

AVDELNING I	ALLMÄNNA BESTÄMMELSER
— Artikel 1	Definitioner
AVDELNING II	DEFINITION AV BEGREPPET "URSPRUNGSPRODUKTER"
— Artikel 2	Allmänna villkor
— Artikel 3	Bilateral kumulation av ursprung
— Artikel 4	Diagonal kumulation av ursprung
— Artikel 5	Helt framställda produkter
— Artikel 6	Tillräckligt bearbetade eller behandlade produkter
— Artikel 7	Otillräcklig bearbetning eller behandling
— Artikel 8	Bedömningsenhet
— Artikel 9	Tillbehör, reservdelar och verktyg
— Artikel 10	Satser
— Artikel 11	Neutrala element
AVDELNING III	TERRITORIELLA KRAV
— Artikel 12	Territorialprincip
— Artikel 13	Direkttransport
— Artikel 14	Utställningar
AVDELNING IV	TULLRESTITUTION ELLER TULLBEFRIELSE
— Artikel 15	Förbud mot restitution av eller befrielse från tullar
AVDELNING V	URSPRUNGSINTYG
— Artikel 16	Allmänna villkor
— Artikel 17	Förfarande för utfärdande av varucertifikat EUR.1
— Artikel 18	Varucertifikat EUR.1 som utfärdas i efterhand
— Artikel 19	Utfärdande av duplikat av varucertifikat EUR.1
— Artikel 20	Utfärdande av varucertifikat EUR.1 på grundval av ett tidigare utfärdat eller upprättat ursprungsintyg
— Artikel 21	Villkor för upprättande av en fakturadeklaration
— Artikel 22	Godkänd exportör

- Artikel 23 Ursprungsintygs giltighet
- Artikel 24 Uppvisande av ursprungsintyg
- Artikel 25 Import i delleranser
- Artikel 26 Undantag från krav på ursprungsintyg
- Artikel 27 Styrkande handlingar
- Artikel 28 Bevarande av ursprungsintyg och styrkande handlingar
- Artikel 29 Avvikelser och formella fel
- Artikel 30 Belopp i euro

AVDELNING VI BESTÄMMELSER OM ADMINISTRATIVT SAMARBETE

- Artikel 31 Ömsesidigt bistånd
- Artikel 32 Kontroll av ursprungsintyg
- Artikel 33 Tvistlösning
- Artikel 34 Påföljder
- Artikel 35 Frizoner

AVDELNING VII CEUTA OCH MELILLA

- Artikel 36 Tillämpning av protokollet
- Artikel 37 Särskilda villkor

AVDELNING VIII SLUTBESTÄMMELSER

- Artikel 38 Ändringar i protokollet
- Artikel 39 Genomförande av protokollet
- Artikel 40 Varor som transiteras eller lagras

BILAGOR

- BILAGA I: Inledande anmärkningar till förteckningen i bilaga II
- BILAGA II: Förteckning över den bearbetning eller behandling av icke-ursprungsmaterial som krävs för att den tillverkade produkten skall få ursprungsstatus
- BILAGA II A: Förteckning över den bearbetning eller behandling av icke-ursprungsmaterial som krävs för att de tillverkade produkter som avses i artikel 6.2 skall få ursprungsstatus
- BILAGA III: Förteckning över produkter med ursprung i Turkiet på vilka bestämmelserna i artikel 4 inte är tillämpliga, angivna enligt kapitel och nummer i Harmoniserade systemet (HS)
- BILAGA IV: Varucertifikat EUR.1 och ansökan om varucertifikat EUR.1
- BILAGA V: Fakturadeklaration
- BILAGA VI: Gemensamma förklaringar

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

ARTIKEL 1

Definitioner

I detta protokoll används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

a) *tillverkning*: alla slag av bearbetning eller behandling, inbegripet sammansättning eller särskilda åtgärder.

b) *material*: alla ingredienser, råmaterial, beståndsdelar eller delar etc. som används vid tillverkningen av en produkt.

c) *produkt*: den produkt som tillverkas, även om den är avsedd för senare användning i en annan tillverkningsprocess.

d) *varor*: både material och produkter.

e) *tullvärde*: det värde som fastställs i enlighet med 1994 års avtal om tillämpning av artikel VII i Allmänna tull- och handelsavtalet (WTO-avtalet om tullvärdeberäkning).

f) *pris fritt fabrik*: det pris som betalas för produkten fritt fabrik till den tillverkare i gemenskapen eller Libanon i vars företag den sista bearbetningen eller behandlingen äger rum, förutsatt att värdet av allt använt material är inkluderat i priset och att avdrag gjorts för alla inhemska skatter som kommer att eller kan komma att återbetalas när den framställda produkten exporteras.

g) *värdet av material*: tullvärdet vid importtillfället för det icke-ursprungsmaterial som använts eller, om värdet inte är känt och inte kan fastställas, det första fastställbara pris som betalats för materialet i gemenskapen eller i Libanon.

h) *värdet av ursprungsmaterial*: värdet av ursprungsmaterial enligt tillämpliga delar av definitionen i g.

i) *mervärde*: priset fritt fabrik med avdrag för tullvärdet av alla produkter som ingår och som inte har ursprung i det land där dessa produkter framställts.

j) *kapitel och HS-nummer eller nummer*: de kapitel respektive nummer (med fyrställig sifferkod) som används i Systemet för harmoniserad varubeskrivning och kodifiering, i detta protokoll kallat "Harmoniserade systemet" eller "HS".

k) *klassificering*: klassificeringen av en produkt eller ett material enligt ett visst nummer.

l) *sändning*: produkter som antingen sänds samtidigt från en exportör till en mottagare eller omfattas av ett enda transportdokument för hela transporten från exportören till mottagaren eller, i avsaknad av ett sådant dokument, av en enda faktura.

m) *territorier*: territorier, inbegripet territorialvatten.

AVDELNING II

DEFINITION AV BEGREPPET "URSPRUNSPRODUKTER"

ARTIKEL 2

Allmänna villkor

1. Vid tillämpningen av detta avtal skall följande produkter anses ha ursprung i gemenskapen:

a) Produkter som helt framställts i gemenskapen enligt artikel 5 i detta protokoll.

b) Produkter som framställts i gemenskapen och som innehåller material som inte helt framställts där, om detta material har genomgått tillräcklig bearbetning eller behandling i gemenskapen enligt artikel 6 i detta protokoll.

2. Vid tillämpningen av detta avtal skall följande produkter anses ha ursprung i Libanon:

a) Produkter som helt framställts i Libanon enligt artikel 5 i detta protokoll.

b) Produkter som framställts i Libanon och som innehåller material som inte helt framställts där, om detta material har genomgått tillräcklig bearbetning eller behandling i Libanon enligt artikel 6 i detta protokoll.

ARTIKEL 3

Bilateral kumulation av ursprung

1. Material med ursprung i gemenskapen skall anses vara material med ursprung i Libanon om det ingår i en produkt som framställts där. Det skall inte vara nödvändigt att sådant material har genomgått tillräcklig bearbetning eller behandling, förutsatt att det genomgått bearbetning eller behandling utöver vad som anges i artikel 7.1 i detta protokoll.

2. Material med ursprung i Libanon skall anses vara material med ursprung i gemenskapen om det ingår i en produkt som framställts där. Det skall inte vara nödvändigt att sådant material har genomgått tillräcklig bearbetning eller behandling, förutsatt att det genomgått bearbetning eller behandling utöver vad som anges i artikel 7.1 i detta protokoll.

ARTIKEL 4

Diagonal kumulation av ursprung

1. Om inte annat sägs i punkterna 2 och 3 skall material med ursprung i något av de länder som undertecknat ett Europa Medelhavsavtal om associering, i enlighet med bestämmelserna i gemenskapens respektive Libanons avtal med dessa länder, anses ha sitt ursprung i gemenskapen eller Libanon om

det ingår i en produkt som framställts där. Sådant material behöver inte ha genomgått tillräcklig bearbetning eller behandling.

Denna punkt är inte tillämplig på de material med ursprung i Turkiet som anges i förteckningen i bilaga III till detta protokoll.

2. Produkter som erhållit ursprungsstatus enligt punkt 1 skall fortsatt anses ha ursprung i gemenskapen eller Libanon endast om det mervärde de tillförts där överstiger värdet av använt material med ursprung i något av de andra länder som avses i punkt 1. Om så inte är fallet skall de berörda produkterna anses ha ursprung i det land enligt punkt 1 som står för den största delen av värdet av det ursprungsmaterial som använts. Vid bestämning av ursprung skall ingen hänsyn tas till material som har sitt ursprung i de andra länderna enligt punkt 1 och som har genomgått tillräcklig bearbetning eller behandling i gemenskapen eller Libanon.

3. Kumulation enligt denna artikel får endast tillämpas om det använda materialet har erhållit ursprungsstatus genom tillämpning av ursprungsregler som är identiska med reglerna i detta protokoll. Gemenskapen och Libanon skall genom Europeiska gemenskapernas kommission ge varandra närmare upplysningar om innehållet i de avtal som ingåtts med de andra länder som avses i punkt 1 och om de ursprungsregler som ingår i dessa avtal.

4. När de villkor som anges i punkt 3 har uppfyllts och parterna har överenskommit en dag för ikraftträdande av dessa bestämmelser, skall varje part fullgöra sina anmälnings- och informationskyldigheter.

ARTIKEL 5

Helt framställda produkter

1. Följande produkter skall anses som helt framställda i gemenskapen eller i Libanon:

a) Mineraliska produkter som har utvunnits ur deras jord eller havsbotten.

b) Vegetabiliska produkter som har skördats där.

c) Levande djur som har fötts och uppfötts där.

d) Produkter som har erhållits från levande djur som uppfötts där.

e) Produkter från jakt och fiske som har bedrivits där.

f) Produkter från havsfiske och andra produkter som har hämtats ur havet utanför gemenskapens eller Libanons territorialvatten av deras fartyg.

g) Produkter som framställts ombord på deras fabriksfartyg uteslutande av produkter som avses i f.

h) Begagnade varor som insamlats där och som endast kan användas för återvinning av råmaterial, inbegripet begagnade däck som endast kan användas för regummering eller som avfall.

i) Avfall och skrot från tillverkningsprocesser som ägt rum där.

j) Produkter som har utvunnits ur havsbotten eller dess underliggande lager utanför deras territorialvatten, förutsatt att de har ensamrätt att exploatera denna havsbotten eller dess underliggande lager.

k) Varor som har tillverkats där uteslutande av sådana produkter som avses i a—j.

2. Med ”deras fartyg” och ”deras fabriksfartyg” i punkt 1 f och g avses endast fartyg och fabriksfartyg

a) som är registrerade eller anmälda för registrering i någon av gemenskapens medlemsstater eller i Libanon,

b) som för en medlemsstat eller Libanons flagg,

c) som till minst 50 % ägs av medborgare i medlemsstater eller i Libanon, eller av ett fö-

retag med huvudkontor i en medlemsstat eller i Libanon, i vilket direktören eller direktörerna, ordföranden i styrelsen eller i tillsynsorganet samt majoriteten av ledamöterna i styrelsen eller tillsynsorganet är medborgare i medlemsstater eller i Libanon och i vilket dessutom, i fråga om handelsbolag eller aktiebolag, minst hälften av kapitalet tillhör dessa stater eller offentliga organ eller medborgare i dessa stater,

d) vars befälhavare och övriga befäl är medborgare i medlemsstater eller i Libanon, och

e) vars besättning till minst 75 % består av medborgare i medlemsstater eller i Libanon.

ARTIKEL 6

Tillräckligt bearbetade eller förädlade varor

1. Vid tillämpningen av artikel 2 skall produkter som inte är helt framställda anses vara tillräckligt bearbetade eller behandlade om villkoren i förteckningen i bilaga II är uppfyllda.

I dessa villkor anges för alla produkter som omfattas av detta avtal vilken bearbetning eller behandling icke-ursprungsmaterial som används vid tillverkningen skall genomgå, och villkoren gäller endast sådant material. Om en produkt, som genom att uppfylla villkoren i förteckningen har fått ursprungsstatus, används vid tillverkningen av en annan produkt, är alltså de villkor som gäller för den produkt i vilken den ingår inte tillämpliga på den, och ingen hänsyn skall tas till det icke-ursprungsmaterial som kan ha använts vid dess tillverkning.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 skall produkter som inte är helt framställda och som anges i förteckningen i bilaga II a anses vara tillräckligt bearbetade eller behandlade om villkoren i förteckningen i bilaga II a är uppfyllda.

Denna punkt skall tillämpas i tre år efter detta avtals ikraftträdande.

3. Trots vad som sägs i punkterna 1 och 2 får icke-ursprungsmaterial som enligt villkoren i förteckningen inte får användas vid tillverkningen av en produkt ändå användas, om

a) dess totala värde inte överstiger 10 % av produktens pris fritt fabrik,

b) inget av de procenttal för icke-ursprungsmaterials högsta värde som anges i förteckningen överskrider genom tillämpning av denna punkt.

Denna punkt skall inte tillämpas på de produkter som omfattas av kapitlen 50?63 i Harmoniserade systemet.

4. Punkterna 1-3 skall tillämpas om inte annat sägs i artikel 7.

ARTIKEL 7

Otillräcklig bearbetning eller behandling

1. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 2 skall följande åtgärder anses utgöra otillräcklig bearbetning eller behandling för att ge en produkt ursprungsstatus, oavsett om villkoren i artikel 6 är uppfyllda:

a) Åtgärder för att bevara produkten i gott skick under transport och lagring (ventilering, utspridning, torkning, kylning, lagring i saltvatten, svavelsyrlighetsvatten eller andra vattenlösningar samt borttagande av skadade delar och liknande åtgärder).

b) Enklare åtgärder bestående i avlägsnande av damm, siktning eller sållning, sortering, klassificering, hoppassning (inbegripet sammansättning av artiklar till satser), tvättning, målning eller delning.

c) i) Ompackning, uppdelning eller sammanföring av kollar.

ii) Förpackning på flaskor, i säckar, fodral eller askar, uppsättning på kort eller plattor m.m. samt alla andra enkla förpackningsåtgärder.

d) Anbringande av varumärken, etiketter eller annan liknande särskiljande märkning på produkter eller på deras förpackningar.

e) Enklare blandning av produkter, även av olika slag, där en eller flera beståndsdelar i blandningen inte uppfyller de villkor i detta protokoll som gör det möjligt att anse dem som produkter med ursprung i gemenskapen eller Libanon.

f) Enklare sammansättning av delar i avsikt att framställa en komplett produkt.

g) En kombination av två eller flera av de åtgärder som anges i a—f.

h) Slakt av djur.

2. Alla åtgärder som vidtagits i antingen gemenskapen eller Libanon i fråga om en viss produkt skall beaktas tillsammans när man fastställer om den bearbetning eller behandling som produkten genomgått skall anses vara otillräcklig enligt punkt 1.

ARTIKEL 8

Bedömningsenhet

1. Bedömningsenheten för tillämpningen av bestämmelserna i detta protokoll skall vara den särskilda produkt som anses som grundenhet vid klassificeringen enligt Harmoniserade systemets nomenklatur.

Av detta följer att

a) när en produkt som består av en grupp eller en sammansättning av artiklar klassificeras enligt ett enda nummer i Harmoniserade systemet, skall helheten utgöra bedömningsenheten,

b) när en sändning består av flera identiska produkter som klassificeras enligt samma nummer i Harmoniserade systemet, skall varje produkt beaktas för sig vid tillämpning av bestämmelserna i detta protokoll.

2. Om förpackningen, enligt den allmänna tolkningsbestämmelsen 5 i Harmoniserade systemet, klassificeras tillsammans med den produkt som den innehåller, skall den vid ursprungsbestämningen anses utgöra en helhet tillsammans med produkten.

ARTIKEL 9

Tillbehör, reservdelar och verktyg

Tillbehör, reservdelar och verktyg som levereras tillsammans med en utrustning, en maskin, en apparat eller ett fordon skall tillsammans med dessa anses som en enhet när de utgör standardutrustning och ingår i priset för utrustningen, maskinen, apparaten eller fordonet eller inte faktureras separat.

ARTIKEL 10

Satser

Satser enligt den allmänna tolkningsbestämmelsen 3 i Harmoniserade systemet skall anses som ursprungsprodukter när alla produkter som ingår i satsen är ursprungsprodukter. När en sats består av både ursprungsprodukter och icke-ursprungsprodukter skall dock hela satsen anses ha ursprungsstatus, om värdet av icke-ursprungsprodukterna inte överstiger 15 % av satsens pris fritt fabrik.

ARTIKEL 11

Neutrala element

För att avgöra om en produkt är en ursprungsprodukt behöver ursprunget inte fastställas för följande element som kan ingå i tillverkningsprocessen:

- a) Energi och bränsle.
- b) Anläggningar och utrustning.
- c) Maskiner och verktyg.
- d) Varor som inte ingår och som inte är avsedda att ingå i den slutliga sammansättningen av produkten.

AVDELNING III

TERRITORIELLA VILLKOR

ARTIKEL 12

Territorialprincip

1. Villkoren i avdelning II för erhållande av ursprungsstatus skall vara uppfyllda i gemenskapen eller i Libanon utan avbrott, om inte annat följer av artikel 4.

2. Om ursprungsvaror som exporterats från gemenskapen eller Libanon till ett annat land återinförs skall de, om inte annat följer av artikel 4, inte anses ha ursprungsstatus, såvida det inte på ett sätt som tillfredsställer tullmyndigheterna kan visas

a) att de återinförda varorna är samma varor som de som exporterades, och

b) att varorna inte har blivit föremål för någon åtgärd som är mer omfattande än vad som krävs för att bevara dem i gott skick under tiden i det landet eller under exporten.

ARTIKEL 13

Direkttransport

1. Den förmånsbehandling som avses i avtalet skall endast tillämpas på produkter som uppfyller villkoren i detta protokoll och som transporteras direkt mellan gemenskapen och Libanon eller genom territorier som tillhör de andra länderna enligt artikel 4. Produkter som utgör en enda sändning får emellertid transporteras genom andra territorier, i förekommande fall med omlastning eller tillfällig lagring inom dessa territorier, förutsatt att produkterna hela tiden övervakas av tullmyndigheterna i transit- eller lagringslandet och inte blir föremål för andra åtgärder än lossning, omlastning eller åtgärder för att bevara dem i gott skick.

Ursprungsprodukter får transporteras i rörelse genom andra territorier än gemenskapens eller Libanons.

2. För att styrka att villkoren i punkt 1 har uppfyllts skall för tullmyndigheterna i importlandet uppvisas

a) ett enda transportdokument som gäller transporten från exportlandet genom transitlandet, eller

b) ett intyg som utfärdats av transitlandets tullmyndigheter och som innehåller

i) en exakt beskrivning av produkterna,

ii) datum för produkternas lossning och omlastning samt, i förekommande fall, namnen på de fartyg eller uppgift om de andra transportmedel som använts, och

iii) uppgifter om under vilka förhållanden produkterna befunnit sig i transitlandet, eller

c) om dokumentet eller intyget saknas, andra styrkande handlingar.

ARTIKEL 14

Utställningar

1. Ursprungsprodukter som har sänts till en utställning i ett annat land än de som avses i artikel 4 och som efter utställningen sålts för att importeras till gemenskapen eller Libanon skall vid importen omfattas av bestämmelserna i avtalet, om det på ett sätt som tillfredsställer tullmyndigheterna kan visas att

a) en exportör har sänt produkterna från gemenskapen eller Libanon till utställningslandet och ställt ut produkterna där,

b) exportören har sålt eller på annat sätt överlåtit produkterna till en person i gemenskapen eller Libanon,

c) produkterna under utställningen eller omedelbart därefter har sänts i samma skick som de hade sänts till utställningen i,

d) produkterna, sedan de sänts till utställningen, inte har använts för något annat ändamål än visning på utställningen.

2. Ett ursprungsintyg skall utfärdas eller upprättas i enlighet med bestämmelserna i avdelning V och på vanligt sätt uppvisas för tullmyndigheterna i importlandet. Utställningens namn och adress skall anges på intyget. Vid behov kan ytterligare styrkande handlingar krävas som visar under vilka förhållanden produkterna har ställts ut.

3. Bestämmelserna i punkt 1 skall tillämpas på alla handels-, industri-, jordbruks- och hantverksutställningar samt på mässor eller offentliga visningar av liknande karaktär under vilka produkterna kvarstår under tullkontroll, dock med undantag för sådana som i butiker eller affärslokaler i privat syfte anordnas för försäljning av utländska produkter.

AVDELNING IV

TULLRESTITUTION ELLER TULLBEFRIELSE

ARTIKEL 15

Förbud mot restitution av eller befrielse från tullar

1. Icke-ursprungsmaterial som används vid tillverkning av produkter med ursprung i gemenskapen, Libanon eller i något av de andra länder som avses i artikel 4 och för vilket ursprungsintyg utfärdas eller upprättas enligt bestämmelserna i avdelning V får inte bli föremål för restitution av eller befrielse från tullar av något slag i gemenskapen eller Libanon.

2. Förbudet i punkt 1 skall gälla varje åtgärd för återbetalning eller efterskänkning, helt eller delvis, av tullar eller avgifter med motsvarande verkan som tillämpas i gemenskapen eller Libanon på material som används vid tillverkningen, om en sådan återbetalning eller efterskänkning uttryckligen eller faktiskt tillämpas när de produkter som framställs av detta material exporteras, men inte när de behålls för inhemsk förbrukning.

3. Exportören av produkter som omfattas av ursprungsintyg skall vara beredd att när som helst på begäran av tullmyndigheterna uppvisa alla relevanta handlingar som visar att ingen tullrestitution har erhållits för de icke-ursprungsmaterial som använts vid tillverkningen av produkterna i fråga, och att alla tullar och avgifter med motsvarande verkan som är tillämpliga på sådant material faktiskt har betalats.

4. Bestämmelserna i punkterna 1—3 skall också tillämpas på förpackningar enligt artikel 8.2, på tillbehör, reservdelar och verktyg enligt artikel 9 samt på produkter i satser enligt artikel 10, när sådana artiklar är icke-ursprungsprodukter.

5. Bestämmelserna i punkterna 1—4 skall endast tillämpas på material av sådant slag som omfattas av avtalet. Vidare får de inte hindra tillämpningen av ett exportbidragssystem för jordbruksprodukter som är tillämpligt vid export i enlighet med bestämmelserna i avtalet.

6. Bestämmelserna i denna artikel skall inte tillämpas under de sex år som följer på avtalets ikraftträdande.

7. Efter denna artikels ikraftträdande får Libanon, trots vad som sägs i punkt 1, tillämpa system för tullrestitution eller för befrielse från tull eller avgifter med motsvarande verkan som är tillämpliga på material som används vid tillverkningen av ursprungsprodukter, enligt följande bestämmelser:

a) En tullsats på 5 %, eller en sådan lägre tullsats som är i kraft i Libanon, skall kvarstå för produkter enligt kapitlen 25 49 och 64 97 i Harmoniserade systemet.

a) En tullsats på 10 %, eller en sådan lägre tullsats som är i kraft i Libanon, skall kvarstå för produkter enligt kapitlen 50 63 i Harmoniserade systemet.

Bestämmelserna i denna punkt skall ses över före utgången av den övergångsperiod som avses i artikel 6 i avtalet.

AVDELNING V

URSPRUNGSINTYG

ARTIKEL 16

Allmänna villkor

1. Produkter med ursprung i gemenskapen som importeras till Libanon och produkter med ursprung i Libanon som importeras till gemenskapen skall omfattas av detta avtal, förutsatt att det uppvisas

a) ett varucertifikat EUR.1 enligt förlagan i bilaga III, eller

b) i de fall som avses i artikel 21.1, en deklARATION enligt lydelsen i bilaga V som exportören lämnar på en faktura, en följesedel eller någon annan kommersiell handling där de berörda produkterna beskrivs tillräckligt noggrant för att kunna identifieras (nedan kallad "fakturadeklARATION").

2. Trots vad som sägs i punkt 1 skall ursprungsprodukter enligt detta protokoll i de fall som anges i artikel 26 omfattas av avtalet utan att någon av de handlingar som anges ovan behöver uppvisas.

ARTIKEL 17

Förfarande för utfärdande av varucertifikat EUR.1

1. Varucertifikat EUR.1 skall utfärdas av tullmyndigheterna i exportlandet på skriftlig ansökan av exportören eller, på exportörens ansvar, av dennes befullmäktigade ombud.

2. För detta ändamål skall exportören eller dennes befullmäktigade ombud fylla i både varucertifikat EUR.1 och en ansökningsblankett enligt förlagorna i bilaga IV. Dessa blanketter skall fyllas i på något av de språk som avtalet har upprättats på och i enlighet med bestämmelserna i exportlandets nationella lagstiftning. Om blanketterna fylls i för hand skall detta göras med bläck och tryckbokstäver. Varubeskrivningen skall anges i det avsedda fältet utan att någon rad lämnas

tom. Om hela fältet inte fylls skall en vågrät linje dras under sista textrad och det tomma utrymmet korsas över.

3. En exportör som ansöker om ett varucertifikat EUR.1 skall vara beredd att när som helst på begäran av tullmyndigheterna i det exportland där varucertifikatet EUR.1 utfärdas, uppvisa alla relevanta handlingar som styrker att de berörda produkterna har ursprungsstatus samt att övriga villkor i detta protokoll är uppfyllda.

4. Varucertifikatet EUR.1 skall utfärdas av tullmyndigheterna i någon av gemenskapens medlemsstater eller Libanon om de berörda produkterna kan anses vara produkter med ursprung i gemenskapen, Libanon eller något av de andra länder som avses i artikel 4 och om de uppfyller övriga villkor i detta protokoll.

5. De utfärdande tullmyndigheterna skall vidta alla nödvändiga åtgärder för att kontrollera att produkterna har ursprungsstatus och att övriga villkor i detta protokoll är uppfyllda. För detta ändamål skall de ha rätt att begära alla slags underlag och att utföra alla slags kontroller av exportörens räkenskaper eller varje annan kontroll som de bedömer lämplig. De utfärdande myndigheterna skall också kontrollera att de blanketter som avses i punkt 2 är korrekt ifyllda. De skall särskilt kontrollera att fältet för varubeskrivningen har fyllts i på ett sådant sätt att det utesluter varje möjlighet till bedrägliga tillägg.

6. Datum för utfärdandet av varucertifikat EUR.1 skall anges i fält 11 på certifikatet.

7. Varucertifikat EUR.1 skall utfärdas av tullmyndigheterna och ställas till exportörens förfogande så snart exporten faktiskt ägt rum eller säkerställts.

ARTIKEL 18

Varucertifikat EUR.1 som utfärdas i efterhand

1. Trots vad som sägs i artikel 17.7 får varucertifikat EUR.1 undantagsvis utfärdas efter export av de produkter det avser, om

a) det inte utfärdades vid tidpunkten för exporten på grund av misstag, förbiseende eller särskilda omständigheter, eller

b) det på ett sätt som tillfredsställer tullmyndigheterna visas att ett varucertifikat EUR.1 utfärdades men av tekniska skäl inte godtogs vid importen.

2. Vid tillämpning av punkt 1 skall exportören i sin ansökan ange plats och datum för exporten av de produkter som varucertifikatet EUR.1 avser samt ange skälen för ansökan.

3. Tullmyndigheterna får utfärda varucertifikat EUR.1 i efterhand först efter att ha kontrollerat att uppgifterna i exportörens ansökan stämmer överens med uppgifterna i motsvarande handlingar.

4. Varucertifikat EUR.1 som utfärdas i efterhand skall förses med någon av följande påskrifter:

”NACHTRÄGLICH AUSGESTELLT”,
”DELIVRE A POSTERIORI”,

”RILASCIATO A POSTERIORI”, ”AFGEGEVEN A POSTERIORI”,

”ISSUED RETROSPECTIVELY”, ”UDSTEDT EFTERFØLGENDE”,

”?????T?? ?? ?O? ?S???O?”, ”EXPEDIDO A POSTERIORI”,

”EMITIDO A POSTERIORI”, ”ANNETTU JÄLKIKÄTEEN”,

”UTFÄRDAT I EFTERHAND”, ”.....”.

5. Den påskrift som avses i punkt 4 skall göras i fältet "Anmärkningar" på varucertifikatet EUR.1.

ARTIKEL 19

Utfärdande av duplikat av varucertifikat EUR.1

1. Om ett varucertifikat EUR.1 stulits, förlorats eller förstörts får exportören hos den

tullmyndighet som utfärdade certifikatet ansöka om ett duplikat, som tullmyndigheten skall utfärda på grundval av de exporthandlingar som den har tillgång till.

2. Ett duplikat som utfärdas på detta sätt skall förses med någon av följande påskrifter:

”DUPLIKAT”, ”DUPLICATA”, ”DUPLICATO”, ”DUPLICAAT”, ”DUPLICATE”, ”?? ?G? ?F? ”, ”DUPLICADO”, ”SEGUNDA VÍA”, ”KAKSOISKAPPALE”, “. . .”.

3. Den påskrift som avses i punkt 2 skall göras i fältet "Anmärkningar" på duplikatet av varucertifikatet EUR.1.

4. Duplikatet skall ha samma utfärdandedatum som det ursprungliga varucertifikatet EUR.1 och gälla från och med samma dag.

ARTIKEL 20

Utfärdande av varucertifikat EUR.1 på grundval av ett tidigare utfärdat eller upprättat ursprungsintyg

Om ursprungsprodukter står under kontroll av ett tullkontor i gemenskapen eller Libanon skall det vara möjligt att ersätta det ursprungliga ursprungsintyget med ett eller flera varucertifikat EUR.1, så att alla eller vissa av dessa produkter kan sändas någon annanstans i gemenskapen eller Libanon. Ersättningsvarucertifikat EUR.1 skall utfärdas av det tullkontor under vars kontroll produkterna står.

ARTIKEL 21

Villkor för upprättande av en fakturadeklaration

1. En fakturadeklaration enligt artikel 16.1 b får upprättas

a) av en godkänd exportör enligt artikel 22, eller

b) av vilken exportör som helst för sändningar som består av ett eller flera kollin med ursprungsprodukter vars totala värde inte överstiger 6 000 euro.

2. En fakturadeklaration får upprättas om de berörda produkterna kan anses som produkter med ursprung i gemenskapen, Libanon eller något av de andra länder som avses i artikel 4 och om de uppfyller övriga villkor i detta protokoll.

3. En exportör som upprättar en fakturadeklaration skall vara beredd att när som helst på begäran av tullmyndigheterna i exportlandet uppvisa alla relevanta handlingar som styrker att de berörda produkterna har ursprungsstatus samt att övriga villkor i detta protokoll är uppfyllda.

4. En fakturadeklaration skall upprättas av exportören genom att deklarationen enligt bilaga IV maskinskrivs, stämplas eller trycks på fakturan, följesedeln eller någon annan kommersiell handling, med användning av en av de språkversioner som anges i den bilagan och enligt bestämmelserna i exportlandets nationella lagstiftning. Om deklarationen skrivs för hand, skall den skrivas med bläck och tryckbokstäver.

5. Fakturadeklarationer skall undertecknas för hand av exportören. En godkänd exportör enligt artikel 22 behöver dock inte underteckna sådana deklarationer, om han lämnar en skriftlig försäkran till tullmyndigheterna i exportlandet att han påtar sig fullt ansvar för varje fakturadeklaration där han identifieras, som om den hade undertecknats av honom för hand.

6. En fakturadeklaration får upprättas av exportören när de produkter som den avser exporteras, eller efter exporten om den uppvisas i importlandet senast två år efter importen av de produkter som den avser.

ARTIKEL 22

Godkänd exportör

1. Tullmyndigheterna i exportlandet kan ge en exportör som ofta sänder produkter som omfattas av avtalet tillstånd att upprätta fakturadeklarationer oberoende av de berörda produkternas värde. En exportör som ansöker om ett sådant tillstånd måste på ett sätt som tillfredsställer tullmyndigheterna lämna de

garantier som dessa behöver för att kontrollera att produkterna har ursprungsstatus och att övriga villkor i detta protokoll är uppfyllda.

2. Tullmyndigheterna får bevilja tillstånd som godkänd exportör på de villkor som de anser lämpliga.

3. Tullmyndigheterna skall tilldela den godkända exportören ett tillståndsnummer som skall anges i fakturadeklarationen.

4. Tullmyndigheterna skall övervaka hur den godkända exportören använder sitt tillstånd.

5. Tullmyndigheterna kan återkalla tillståndet när som helst. De skall göra det när den godkända exportören inte längre lämnar de garantier som avses i punkt 1, inte uppfyller de villkor som avses i punkt 2 eller på annat sätt använder tillståndet felaktigt.

ARTIKEL 23

Ursprungsintygs giltighet

1. Ett ursprungsintyg skall gälla i fyra månader från och med dagen för utfärdandet i exportlandet och skall uppvisas för tullmyndigheterna i importlandet inom den tiden.

2. Ursprungsintyg som uppvisas för tullmyndigheterna i importlandet efter den sista dagen enligt punkt 1 får godtas för förmånsbehandling om underlåtenhet att uppvisa dessa handlingar senast den föreskrivna dagen beror på exceptionella omständigheter.

3. Även i andra fall när ursprungsintyg uppvisas för sent får tullmyndigheterna i importlandet godta ursprungsintygen om produkterna har visats upp för dem före ovan nämnda sista dag.

ARTIKEL 24

Uppvisande av ursprungsintyg

Ursprungsintyg skall uppvisas för tullmyndigheterna i importlandet i enlighet med de förfaranden som gäller i det landet. Dessa

myndigheter kan begära en översättning av ursprungsintyget och kan också kräva att importdeklarationen åtföljs av en förklaring av importören om att produkterna uppfyller de villkor som gäller för tillämpning av avtalet.

ARTIKEL 25

Import i delleranser

Om isärtagna eller icke hopsatta produkter enligt den allmänna tolkningsbestämmelsen 2 a i Harmoniserade systemet som klassificeras enligt avdelningarna XVI och XVII eller nummer 7308 eller 9406 i Harmoniserade systemet, importeras i delleranser på begäran av importören och på de villkor som fastställts av importlandets tullmyndigheter, skall ett enda ursprungsintyg för dessa produkter uppvisas för tullmyndigheterna vid import av den första delleransen.

ARTIKEL 26

Undantag från krav på ursprungsintyg

1. Produkter som sänds som småpaket mellan privatpersoner eller som ingår i resandes personliga bagage skall godtas som ursprungsprodukter utan att ett ursprungsintyg behöver uppvisas, om importen av sådana produkter inte är av kommersiell karaktär, om produkterna har förklarats uppfylla villkoren i detta protokoll och om det inte finns något tvivel om denna förklarings riktighet. I fråga om produkter som sänds med post kan denna förklaring göras på posttulldeklarationer CN 22 eller CN 23 eller på ett papper som bifogas det dokumentet.

2. Import av tillfällig karaktär som uteslutande består av produkter för mottagarnas, de resandes eller deras familjers personliga bruk skall inte anses vara import av kommersiell karaktär, om det på grund av produkternas art och mängd är uppenbart att syftet inte är kommersiellt.

3. Dessa produkters sammanlagda värde får dessutom inte överstiga 500 euro för småpaket eller 1 200 euro för produkter som ingår i resandes personliga bagage.

ARTIKEL 27

Styrkande handlingar

De handlingar som avses i artiklarna 17.3 och 21.3 och som används för att styrka att de produkter som omfattas av ett varucertifikat EUR.1 eller en fakturadeklaration kan anses vara produkter med ursprung i gemenskapen, Libanon eller något av de andra länderna enligt artikel 4 och att de uppfyller övriga villkor i detta protokoll, kan t.ex. vara följande:

a) Direkta bevis för de åtgärder som exportören eller leverantören vidtagit för att framställa de berörda varorna, vilka framgår av exempelvis dennes räkenskaper eller interna bokföring.

b) Handlingar som styrker det använda materialets ursprungsstatus och som utfärdats eller upprättats i gemenskapen eller Libanon, om dessa handlingar används i enlighet med inhemsk lagstiftning.

c) Handlingar som styrker att materialet har bearbetats eller behandlats i gemenskapen eller Libanon och som utfärdats eller upprättats i gemenskapen eller Libanon, om dessa handlingar används i enlighet med inhemsk lagstiftning.

d) Varucertifikat EUR.1 eller fakturadeklarationer som styrker det använda materialets ursprungsstatus och som utfärdats eller upprättats i gemenskapen eller Libanon i enlighet med detta protokoll eller i något av de andra länder som avses i artikel 4 i enlighet med ursprungsregler som är identiska med reglerna i detta protokoll.

ARTIKEL 28

Bevarande av ursprungsintyg och styrkande handlingar

1. En exportör som ansöker om ett varucertifikat EUR.1 skall under minst tre år bevara de handlingar som avses i artikel 17.3.

2. En exportör som upprättar en fakturadeklaration skall under minst tre år bevara en kopia av denna och de handlingar som avses i artikel 21.3.

3. Den tullmyndighet i exportlandet som utfärdar ett varucertifikat EUR.1 skall under minst tre år bevara den ansökningsblankett som avses i artikel 17.2.

4. Tullmyndigheterna i importlandet skall under minst tre år bevara de varucertifikat EUR.1 och de fakturadeklarationer som lämnats in hos dem.

ARTIKEL 29

Avvikelser och formella fel

1. Om det konstateras att uppgifterna i ursprungsintyget endast obetydligt avviker från uppgifterna i de handlingar som uppvisats för tullkontoret för genomförande av formaliteterna vid import av produkterna skall detta inte i sig medföra att ursprungsintyget blir ogiltigt, förutsatt att det vederbörligen fastställs att uppgifterna i intyget verkligen avser de uppvisade produkterna.

2. Uppenbara formella fel, t.ex. skrivfel, i ett ursprungsintyg skall inte leda till att handlingen underkänns, om felen inte är av den arten att det uppstår tvivel om att uppgifterna i intyget är riktiga.

ARTIKEL 30

Belopp i euro

1. Motvärdet i exportlandets nationella valuta till belopp i euro skall fastställas av exportlandet och genom Europeiska gemenskapernas kommission meddelas importländerna.

2. Om beloppen överstiger motsvarande belopp som fastställts av importlandet, skall importlandet godta dem om produkterna faktureras i exportlandets valuta. Om produkterna faktureras i valutan i en medlemsstat i

gemenskapen eller i ett av de andra länder som avses i artikel 4, skall importlandet godkänna det belopp som har meddelats av det berörda landet.

3. De belopp som skall användas i en viss nationell valuta skall utgöra motvärdet i denna valuta till de i euro uttryckta beloppen den första arbetsdagen i oktober 1999.

4. De i euro uttryckta beloppen och deras motvärde i de nationella valutorna i medlemsstater i gemenskapen och Libanon skall ses över av associeringskommittén på begäran av gemenskapen eller Libanon. Vid denna översyn skall associeringskommittén säkerställa att ingen sänkning sker av de belopp som skall användas i nationell valuta och skall dessutom beakta det önskvärda i att bevara effekten av berörda beloppsgränser i reala termer. För det ändamålet får den besluta om att ändra de i euro uttryckta beloppen.

AVDELNING VI

BESTÄMMELSER OM ADMINISTRATIVT SAMARBETE

ARTIKEL 31

Ömsesidigt bistånd

1. Tullmyndigheterna i gemenskapens medlemsstater och i Libanon skall genom Europeiska gemenskapernas kommission förse varandra med avtryck av de stämplars som används vid deras tullkontor vid utfärdande av varucertifikat EUR.1 samt med adresserna till de tullmyndigheter som ansvarar för kontrollen av dessa certifikat och fakturadeklarationer.

2. För att sörja för att detta protokoll tillämpas på ett riktigt sätt skall gemenskapen och Libanon genom de behöriga tullförvaltningarna bistå varandra vid kontrollen av att varucertifikaten EUR.1 och fakturadeklarationerna är äkta och att uppgifterna i dessa handlingar är riktiga.

ARTIKEL 32

Kontroll av ursprungsintyg

1. Efterkontroll av ursprungsintyg skall göras stickprovsvis eller när importlandets tullmyndigheter har rimliga tvivel beträffande handlingarnas äkthet, de berörda produkternas ursprungsstatus eller uppfyllandet av övriga villkor i detta protokoll.

2. Vid tillämpning av punkt 1 skall importlandets tullmyndigheter återsända varucertifikat EUR.1 och fakturan, om den lämnats in, eller fakturadeklarationen eller en kopia av dessa handlingar till exportlandets tullmyndigheter och vid behov ange skälen för undersökningen. Till stöd för begäran om kontroll skall de tillhandahålla alla de erhållna handlingar och upplysningar som tyder på att uppgifterna i ursprungsintyget inte är riktiga.

3. Kontrollen skall göras av exportlandets tullmyndigheter. För kontrollen skall de ha rätt att begära alla slags underlag och att göra alla slags kontroller av exportörens räkenskaper eller varje annan kontroll som de anser lämplig.

4. Om importlandets tullmyndigheter beslutar att tills vidare upphöra att bevilja förmånsbehandling för de berörda produkterna i avvaktan på resultatet av kontrollen, skall de erbjuda importören att produkterna frigörs, med förbehåll för de säkerhetsåtgärder som de finner nödvändiga.

5. De tullmyndigheter som begärt kontrollen skall så snart som möjligt underrättas om resultatet av denna. Detta resultat måste klart utvisa om handlingarna är äkta och om de berörda produkterna kan anses vara produkter med ursprung i gemenskapen, Libanon eller något av de andra länder som avses i artikel 4 och uppfyller övriga villkor i detta protokoll.

6. Om rimliga tvivel föreligger och inget svar erhålls inom tio månader från den dag då kontrollen begärdes, eller om svaret inte innehåller tillräckliga uppgifter för att handlingens äkthet eller produkternas verkliga ursprung skall kunna fastställas, skall de tull-

myndigheter som begärt kontrollen vägra förmånsbehandling, utom under exceptionella omständigheter.

ARTIKEL 33

Tvistlösning

Om det i samband med kontrollförfaranden enligt artikel 32 uppstår tvister som inte kan lösas mellan de tullmyndigheter som begärt en kontroll och de tullmyndigheter som ansvarar för att denna kontroll utförs, eller om frågor uppstår angående tolkningen av detta protokoll, skall tvisterna hänskjutas till associeringskommittén.

Alla tvister mellan importören och importlandets tullmyndigheter skall lösas enligt lagstiftningen i importlandet.

ARTIKEL 34

Påföljder

Den som i syfte att erhålla förmånsbehandling för produkter upprättar eller låter upprätta en handling som innehåller oriktiga uppgifter skall bli föremål för påföljder.

ARTIKEL 35

Frizoner

1. När handel sker med en produkt på grundval av ett ursprungsintyg och produkten i fråga under transporten befinner sig i en frizon på gemenskapens eller Libanons territorium, skall gemenskapen och Libanon vidta nödvändiga åtgärder för att se till att produkten inte ersätts med andra varor och inte genomgår någon annan hantering än normala åtgärder för att förhindra att den försämras.

2. När produkter med ursprung i gemenskapen eller Libanon importeras till en frizon på grundval av ett ursprungsintyg och där genomgår hantering eller behandling, skall, trots bestämmelserna i punkt 1, de berörda myndigheterna på exportörens begäran utfärda ett nytt varucertifikat EUR.1, om den genomförda hanteringen eller behandlingen

är förenlig med bestämmelserna i detta protokoll.

AVDELNING VII

CEUTA OCH MELILLA

ARTIKEL 36

Tillämpning av protokollet

1. Begreppet "gemenskapen" i artikel 2 skall inte omfatta Ceuta och Melilla.

2. Produkter med ursprung i Libanon skall när de importeras till Ceuta eller Melilla i alla avseenden åtnjuta samma tullbehandling som den som tillämpas på produkter med ursprung i gemenskapens tullområde enligt protokoll nr 2 i Akten för anslutning av Konungariket Spanien och Portugisiska republiken till Europeiska gemenskaperna. Libanon skall på import av produkter som omfattas av avtalet och har ursprung i Ceuta och Melilla tillämpa samma tullbehandling som den som tillämpas på produkter som importeras från och har ursprung i gemenskapen.

3. Vid tillämpning av punkt 2 skall för produkter med ursprung i Ceuta och Melilla detta protokoll gälla i tillämpliga delar, om inte annat följer av de särskilda villkor som anges i artikel 37.

ARTIKEL 37

Särskilda villkor

1. Under förutsättning att produkterna har transporterats direkt i enlighet med bestämmelserna i artikel 13, skall följande gälla:

1) Följande skall anses vara produkter med ursprung i Ceuta eller Melilla:

a) Produkter som är helt framställda i Ceuta eller Melilla.

b) Produkter som är framställda i Ceuta eller Melilla och vid vilkas tillverkning andra produkter än de som avses i a har använts, förutsatt att

i) dessa produkter har genomgått tillräcklig bearbetning eller behandling enligt artikel 6 i detta protokoll, eller

ii) dessa produkter har ursprung i Libanon eller gemenskapen enligt detta protokoll och har genomgått bearbetning eller behandling som är mer omfattande än den otillräckliga bearbetning eller behandling som avses i artikel 7.1.

2) Följande skall anses vara produkter med ursprung i Libanon:

a) Produkter som är helt framställda i Libanon.

b) Produkter som är framställda i Libanon och vid vilkas tillverkning andra produkter än de som avses i a har använts, förutsatt att

i) dessa produkter har genomgått tillräcklig bearbetning eller behandling enligt artikel 6 i detta protokoll, eller

ii) dessa produkter har ursprung i Ceuta, Melilla eller gemenskapen enligt detta protokoll och har genomgått bearbetning eller behandling som är mer omfattande än den otillräckliga bearbetning eller behandling som avses i artikel 7.1.

2. Ceuta och Melilla skall anses som ett enda territorium.

3. Exportören eller dennes befullmäktigade ombud skall ange "Libanon" och "Ceuta och Melilla" i fält 2 på varucertifikatet EUR.1 eller i fakturadeklarationen. I fråga om produkter med ursprung i Ceuta och Melilla skall detta dessutom anges i fält 4 på varucertifikatet EUR.1 eller i fakturadeklarationen.

4. De spanska tullmyndigheterna skall ansvara för tillämpningen av detta protokoll i Ceuta och Melilla.

AVDELNING VIII

SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 38

Ändringar i protokollet

Associeringsrådet får besluta att ändra bestämmelserna i detta protokoll.

ARTIKEL 39

Genomförande av protokollet

Gemenskapen och Libanon skall var och en vidta de åtgärder som är nödvändiga för att genomföra detta protokoll.

ARTIKEL 40

Varor som transiteras eller lagras

Bestämmelserna i avtalet får tillämpas på varor som uppfyller villkoren i detta protokoll och som den dag då avtalets träder i kraft antingen transiteras genom, eller tillfälligt lagras i tullager eller frizoner, i gemenskapen eller Libanon, under förutsättning att ett varucertifikat EUR.1, som i efterhand har utfärdats av de behöriga myndigheterna i exportlandet, inom fyra månader från den dagen uppvisas för tullmyndigheten i importlandet tillsammans med handlingar som visar att varorna har transporterats direkt.

BILAGA I

INLEDANDE ANMÄRKNINGAR TILL FÖRTECKNINGEN I BILAGA II

BILAGA II

FÖRTECKNING ÖVER DEN BEARBETNING ELLER BEHANDLING AV ICKE-URSPRUNGSMATERIAL SOM KRÄVS FÖR ATT DEN TILLVERKADE PRODUKTEN SKALL FÅ URSPRUNGSSTATUS

BILAGA IIA

FÖRTECKNING ÖVER DEN BEARBETNING ELLER BEHANDLING AV ICKE-URSPRUNGSMATERIAL SOM KRÄVS FÖR ATT DE TILLVERKADE PRODUKTER SOM AVSES I ARTIKEL 6.2 SKALL FÅ URSPRUNGSSTATUS

BILAGA III

FÖRTECKNING ÖVER PRODUKTER MED URSPRUNG I TURKIET PÅ VILKA BESTÄMMELSERNA I ARTIKEL 4 INTE ÄR TILLÄMPLIGA, ANGIVNA ENLIGT KAPITEL OCH NUMMER I HARMONISERADE SYSTEMET (HS)

BILAGA IV

EXEMPEL PÅ VARUCERTIFIKAT EUR.1 OCH ANSÖKAN OM VARUCERTIFIKAT EUR.

Anvisningar för tryckningen

1. Certifikatets format skall vara 210 x 297 mm, med en tillåten avvikelse på längden på minus 5 mm eller plus 8 mm. Det papper som används skall vara vitt, lämpligt att skriva på, fritt från mekanisk pappersmassa och väga minst 25 g/m². Det skall vara försett med guillocherad botten i grön färg så att förfalskningar på mekanisk eller kemisk väg blir uppenbara för ögat.

2. De behöriga myndigheterna i gemenska-

pens medlemsstater och Libanon får förbehålla sig rätten att själva trycka certifikaten eller anförtro tryckningen åt godkända tryckerier. I det senare fallet skall varje blankett förses med uppgift om godkännandet. Varje blankett skall förses med uppgift om tryckeriets namn och adress eller med tecken som möjliggör identifiering av tryckeriet. För särskiljande av certifikaten skall varje certifikat dessutom genom tryck eller på annat sätt förses med ett löpnummer.

VARUCERTIFIKAT

1. Exportör (namn, fullständig adress, land)	EUR.1 Nr. A 000.000	
	e anvisningar på omstående sida innan blanketten ifylles	
3. Mottagare (namn, fullständig adress, land) (uppgiften ej obligatorisk)	2. Certifikat för användning i den förmånsberättigade handeln mellan ..... och ..... (ange berörda länder, grupper av länder eller områden)	
	4. Land, grupp av länder eller område, där varorna anses ha sitt ursprung	5. Mottagande land, grupp av länder eller område
6. Upplysningar om transporten (uppgiften ej obligatorisk)	7. Anmärkningar	
8. Positionsnummer; kollis märke och nummer, antal och slag ⁽¹⁾ ; varuslag	9. Bruttovikt (kg) eller annat mått (l, m ³ etc.)	10. Fakturor (uppgiften ej obligatorisk)
11. TULLMYNDIGHETENS INTYG <i>Deklarationen granskad utan anmärkning.</i> Exporthandling ⁽²⁾ ..... Stämpel Blankett..... nr..... Datum..... Tullkontor ..... Utfärdande länder eller område..... Ort....., datum..... ..... (Underskrift)	12. EXPORTÖRENS DEKLARATION Undertecknad, försäkrar, härmed att de varor som beskrivs ovan uppfyller villkoren för utfärdande av detta certifikat Ort....., datum.....	

	..... (Underskrift)
--	------------------------

13. BEGARAN OM KONTROLL, till**14. RESULTAT AV KONTROLLEN**

Den kontroll som verkställdes visar att detta certifikat ⁽¹⁾

i certifikatet är riktiga.

ej uppfyller de fastställda kraven på äkthet och riktighet (se bifogade anmärkning ar)

ontroll av äktheten och riktigheten av detta certifikat begäres	
Ort....., datum.....	Ort.....
	.....
Stämpel	.....
.....	da-
(Underskrift)	tum.....
	.....
	St
	ä
	m
	pe
	l
	.....
	....
	....
	....
	....
	....
	....
	....
	....
	....
	....
	..
	(U
	nd
	er
	sk
	rif
	t)
	____
	____
	(1) Sätt
	kryss i
	tillämp-
	lig ruta.

⁽¹⁾ För oemballerade varor anges alltefter omständigheterna antalet artiklar eller « i bulk ».

⁽²⁾ Ifylls endast när bestämmelserna i exportlandet eller exportterritoriet kräver det

ANVISNINGAR

1. Certifikatet får inte innehålla raderingar eller överskrivningar. Ändringar som utförs skall göras genom överstrykning av de felaktiga uppgifterna, i förekommande fall med angivande av de riktiga uppgifterna. Varje sådan ändring måste signeras av den som upprättat certifikatet och bestyrkas av tullmyndigheterna i det utfärdande landet eller

området.

2. Mellanrum får inte lämnas mellan varuposterna på certifikatet, och varje varupost skall föregås av ett positionsnummer. Omedelbart under sista textraden skall en horisontell linje dras. Outnyttjat utrymme skall spärras på sådant sätt att ytterligare tillägg inte kan göras.

3. Varorna anges enligt handelsbruk och tillräckligt noggrant förr att möjliggöra identifiering.

ANSÖKAN OM VARUCERTIFIKAT

1. Exportör (namn, fullständig adress, land)	EUR.1		Nr. A	000.000
	e anvisningar på omstående sida innan blanketten ifylles			
	2. Ansökan om certifikat för användning i den förmånsberättigade handeln mellan			
	..... och ..... ange berörda länder, grupper av länder eller områden)			
3. Mottagare (namn, fullständig adress, land) (uppgiften ej obligatorisk)	4. Land, grupp av länder eller område, där varorna anses ha sitt ursprung	5. Mottagande land, rupp av länder eller område		
	6. Upplysningar om transporten (uppgiften ej obligatorisk)			
		7. Anmärkningar		
8. Positionsnummer; kollis märke och nummer, antal och slag ⁽¹⁾; varuslag	9. Bruttovikt (kg) eller annat mått (l, m³ etc.)	10. Fakturor (uppgiften ej obligatorisk)		

⁽¹⁾ För oemballerade varor anges alltefter omständigheterna antalet artiklar eller « i bulk ».

EXPORTÖRENS DEKLARATION

Undertecknad, exportör av på omstående sida beskrivna varor,

DEKLARERAR att varorna uppfyller villkoren för utfärdande av bifogade certifikat

ANGER i det följande de omständigheter som medfört att varorna uppfyller ovan-
nämnda villkor

.....
 .....
 .....
 .....

FRAMLÄGGER följande styrkande dokument¹:

.....
 .....
 .....
 .....

FÖRBINDER sig att på begäran av vederbörande myndigheter förete den bevisning som
dessa finner nödvändig för att utfärda bifogade certifikat och godtar, om
så begärs, varje kontroll från myndigheten av min bokföring och omstän-
digheterna kring tillverkningen av ovannämnda varor.

BEGÄR om att bifogade certifikat utfärdas för varorna.

Ort ....., datum

(Underskrift)

¹ T.ex. importhandlingar, varucertifikat, fakturor, tillverkarens deklARATIONER etc., som hänför sig till produkter som används vid tillverkningen eller till varor som återexporteras i oförändrat skick.

BILAGA V
FAKTURADEKLARATION

En fakturadeklaration, vars text återges nedan, måste upprättas enligt fotnoterna. Fotnoterna behöver dock inte återges.

Finskspråkig version

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteitä² (tullin lupan:o ...¹) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty,

Svenskspråkig version

Exportören av de produkter som omfattas av detta dokument (tullens tillstånd nr ...¹) deklarerar att dessa produkter, om inte annat tydligt angivits, har förmånsberättigande ursprung i ....²

.....³
(Ort och datum)

.....⁴
(Exportörens underskrift och namnförtydligande)

- ¹ Om fakturadeklarationen upprättas av en godkänd exportör i enlighet med artikel 22 i protokollet, skall numret på dennes tillstånd anges här. Om fakturadeklarationen inte upprättas av en godkänd exportör, skall parentestexten utelämnas eller utrymmet lämnas tomt.
- ² Produkternas ursprung skall anges. Om fakturadeklarationen helt eller delvis avser produkter med ursprung i Ceuta och Melilla enligt artikel 37 i protokollet, skall exportören tydligt ange dessa produkter, genom koden "CM", i det dokument i vilket deklARATIONEN upprättas.
- ³ Dessa uppgifter kan utelämnas om de redan finns angivna i själva dokumentet.
- ⁴ Se artikel 21.5 i protokollet. I de fall då exportören inte är skyldig att underteckna behöver inte heller namnet på den person som undertecknar deklARATIONEN anges..

BILAGA VI

GEMENSAM FÖRKLARING OM ÖVERGÅNGSPERIODEN FÖR UTFÄRDANDE
ELLER UPPRÄTTANDE AV HANDLINGAR AVSEENDE URSPRUNGSINTYG

1. Under tolv månader efter avtalets ikraftträdande skall gemenskapens och Libanons behöriga tullmyndigheter som giltiga ursprungsintyg i enlighet med protokoll nr 4 godta varucertifikat EUR.1 och EUR.2 vilka utfärdats inom ramen för det samarbetsavtal som undertecknades den 3 maj 1977.
2. Begäran om kontroll i efterhand av de dokument som avses ovan skall godtas av gemenskapens och Libanons behöriga tullmyndigheter under en tid av två år efter utfärdandet eller upprättandet av det berörda ursprungsintyget. Sådana kontroller skall göras i överensstämmelse med avdelning VI i protokoll nr 4 till detta avtal.

Gemensam förklaring om Furstendömet Andorra

1. Produkter med ursprung i Furstendömet Andorra som omfattas av kapitlen 25 97 i Harmoniserade systemet skall av Libanon godtas som produkter med ursprung i gemenskapen i enlighet med detta avtal.
2. Protokoll nr 4 skall gälla i tillämpliga delar vid fastställandet av de ovannämnda produkternas ursprungsstatus.

Gemensam förklaring om Republiken San Marino

1. Produkter med ursprung i Republiken San Marino skall av Libanon godtas som produkter med ursprung i gemenskapen i enlighet med detta avtal.
2. Protokoll nr 4 skall gälla i tillämpliga delar vid fastställandet av de ovannämnda produkternas ursprungsstatus.

PROTOKOLL NR 5

OM ÖMSESIDIGT ADMINISTRATIVT BISTÅND I TULLFRÅGOR

ARTIKEL 1

Definitioner

I detta protokoll avses med

a) *tullagstiftning*: alla lagar och författningar som antagits av gemenskapen eller Libanon och som reglerar import, export, transitering av varor och hänförande av varor till alla andra slags tullförfaranden, inbegripet åtgärder i form av förbud, begränsning och kontroll,

b) *begärande myndighet*: en behörig administrativ myndighet som för detta ändamål utsetts av en avtalsslutande part och som gör en framställan om bistånd på grundval av detta protokoll,

c) *anmodad myndighet*: en behörig administrativ myndighet som för detta ändamål utsetts av en avtalsslutande part och som tar emot en framställan om bistånd på grundval av detta protokoll,

d) *personuppgifter*: alla uppgifter avseende en identifierad eller identifierbar enskild individ,

e) *överträdelse av tullagstiftningen*: alla överträdelser eller försök till överträdelse av tullagstiftningen.

ARTIKEL 2

Räckvidd

1. De avtalsslutande parterna skall inom ramen för sina befogenheter bistå varandra på det sätt och i enlighet med de villkor som fastställs i detta protokoll för att sörja för en korrekt tillämpning av tullagstiftningen, särskilt genom att förebygga, utreda och beivra verksamhet som innebär överträdelser av denna lagstiftning.

2. Bistånd i tullfrågor i enlighet med detta protokoll skall vara tillämpligt på varje administrativ myndighet hos de avtalsslutande parterna som är behörig att tillämpa detta protokoll. Det skall inte påverka bestämmelserna om ömsesidigt bistånd i brottmål. Det skall inte heller tillämpas i fråga om information som erhållits med stöd av befogenheter som utövats på framställan av en rättslig myndighet, utom när överlämnandet av sådan information har godkänts av samma rättsliga myndighet.

3. Bistånd vid uppbörd av tullar, skatter och böter skall inte omfattas av detta protokoll.

ARTIKEL 3

Bistånd på begäran

1. På framställan av den begärande myndigheten skall den anmodade myndigheten lämna alla relevanta upplysningar som kan göra det möjligt för den begärande myndigheten sörja för en korrekt tillämpning av tullagstiftningen, inbegripet upplysningar om upptäckta eller planerade aktiviteter som är eller skulle kunna innebära en överträdelse av sådan lagstiftning.

2. På framställan av den begärande myndigheten skall den anmodade myndigheten informera denna om huruvida

a) de varor som exporterats från den ena avtalsslutande partens territorium i vederbörlig ordning har importerats till den andra avtalsslutande partens territorium och, vid behov, ange vilket tullförfarande som har tillämpats på varorna,

b) de varor som importerats till den ena avtalsslutande partens territorium i vederbörlig ordning har exporterats från den andra av-

talsslutande partens territorium och, vid behov, ange vilket tullförfarande som har tillämpats på varorna.

3. På framställan av den begärande myndigheten skall den anmodade myndigheten inom ramen för sina lagar och andra författningar vidta de åtgärder som är nödvändiga för att se till att särskild övervakning sker av

a) fysiska eller juridiska personer som skäligen kan antas vara eller ha varit inblandade i verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen,

b) platser där lager av varor har inrättats eller skulle kunna inrättas på ett sådant sätt att det skäligen kan antas att dessa varor är avsedda för verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen,

c) varor som är under transport eller som skulle kunna transporteras på ett sådant sätt att det skäligen kan antas att de är avsedda för verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen,

d) transportmedel som används eller kan komma att användas på ett sådant sätt att det skäligen kan antas att de är avsedda för verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen.

ARTIKEL 4

Bistånd på eget initiativ

De avtalsslutande parterna skall, på eget initiativ och i enlighet med sina nationella lagar och andra författningar, bistå varandra om de anser detta vara nödvändigt för en korrekt tillämpning av tullagstiftningen, särskilt genom att tillhandahålla sådan information som de får om

- aktiviteter som är eller som förefaller att vara en verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen och som kan vara av intresse för den andra avtalsslutande parten,

- nya medel eller metoder som används för att utföra en verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen,

- varor som enligt vad som är känt är föremål för en verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen,

- fysiska eller juridiska personer som skäligen kan antas vara eller ha varit inblandade i verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen,

- transportmedel som skäligen kan antas ha använts, användas eller komma att användas i verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen.

ARTIKEL 5

Överlämnande, delgivning

På framställan av den begärande myndigheten skall den anmodade myndigheten, i enlighet med de lagar och andra författningar som gäller för den, vidta alla nödvändiga åtgärder för att

- överlämna alla handlingar, eller
- delge alla beslut,

som härrör från den begärande myndigheten och som omfattas av detta protokoll till en mottagare som är bosatt eller etablerad på den anmodade myndighetens territorium.

En framställan om överlämnande av handlingar och om delgivning av beslut skall ske skriftligen på ett av den anmodade myndighetens officiella språk eller på ett språk som kan godtas av denna myndighet.

ARTIKEL 6

Biståndsframställans form och innehåll

1. En framställan om bistånd enligt detta protokoll skall göras skriftligen. Den skall åtföljas av de handlingar som behövs för att framställan skall kunna tillmötesgå. I brådskande fall kan en muntlig framställan godtas,

men en sådan framställan skall omedelbart bekräftas skriftligen.

2. En framställan enligt punkt 1 skall innehålla följande information:

- a) Begärande myndighet.
- b) Den begärda åtgärden.
- c) Föremålet för och skälet till framställan.
- d) De lagar och andra författningar samt andra rättsliga upplysningar av betydelse.
- e) Så exakta och fullständiga uppgifter som möjligt om de fysiska eller juridiska personer som är föremål för utredningen.
- f) En sammanfattning av relevanta fakta och av de undersökningar som redan har gjorts.

3. En framställan skall vara avfattad på ett av den anmodade myndighetens officiella språk eller på ett språk som kan godtas av denna myndighet. Detta krav skall inte gälla sådana handlingar som åtföljer framställan i enlighet med punkt 1.

4. Om en framställan inte uppfyller dessa formella krav får rättelse eller komplettering av den begäras; under tiden får säkerhetsåtgärder vidtas.

ARTIKEL 7

Handläggning av en framställan om bistånd

1. För att tillmötesgå en framställan om bistånd skall den anmodade myndigheten inom ramen för sin behörighet och sina tillgängliga resurser förfara på samma sätt som om den handlade för egen räkning eller på framställan av andra myndigheter i samma avtalslutande stat och lämna den information som den redan förfogar över eller utföra, eller låta utföra, lämpliga undersökningar. Denna bestämmelse skall även gälla varje annan myndighet till vilken den anmodade myndigheten har lämnat en framställan när myndigheten inte kan handla på egen hand.

2. En framställan om bistånd skall handläggas i enlighet med den anmodade avtalslutande partens lagar och andra författningar.

3. En avtalslutande parts bemyndigade tjänstemän får, med den andra avtalslutande partens samtycke och på de villkor som denna ställer, infinna sig hos den anmodade myndigheten eller hos varje annan myndighet som berörs i enlighet med punkt 1 samt från dessa erhålla sådan information om aktiviteter som är eller som skulle kunna vara verksamhet som innebär överträdelse av tulllagstiftningen vilken den begärande myndigheten behöver för tillämpningen av detta protokoll.

4. En avtalslutande parts bemyndigade tjänstemän får, med den andra berörda avtalslutande partens samtycke och på de villkor som denna ställer, närvara vid undersökningar som genomförs på den senare partens territorium.

ARTIKEL 8

Former för överlämnande av information

1. Den anmodade myndigheten skall skriftligen till den begärande myndigheten överlämna resultatet av gjorda undersökningar tillsammans med relevanta handlingar, bestyrkta kopior eller andra föremål.

2. Sådan information kan lämnas i datoriserad form.

3. Originalhandlingar skall överlämnas endast på framställan härom, när bestyrkta kopior är otillräckliga. Dessa handlingar skall återlämnas så snart som möjligt.

ARTIKEL 9

Undantag från skyldigheten att lämna bistånd

1. Bistånd får vägras eller underkastas vissa villkor eller krav i de fall då en part anser att bistånd enligt detta avtal

a) sannolikt skulle kränka Libanons suveränitet eller, om en medlemsstat har ombetts att lämna bistånd enligt detta protokoll, denna medlemsstats suveränitet,

b) sannolikt skulle skada den allmänna ordningen, säkerheten eller andra väsentliga intressen, särskilt i de fall som avses i artikel 10.2, eller

c) skulle medföra att industri, affärs- eller yrkeshemligheter röjdes.

2. Biståndet får uppskjutas av den anmodade myndigheten om det skulle påverka en pågående undersökning rättslig åtgärd eller annat förfarande. I så fall skall den anmodade myndigheten samråda med den begärande myndigheten för att fastställa om bistånd kan lämnas på de villkor som den anmodade myndigheten eventuellt kräver.

3. Om den begärande myndigheten söker sådant bistånd som den själv inte skulle kunna tillhandahålla om den hade fått en sådan framställan, skall den ange detta i sin framställan. Det ankommer då på den anmodade myndigheten att avgöra hur den skall förhålla sig till en sådan framställan.

4. I de fall som avses i punkterna 1 och 2 skall den begärande myndigheten snarast underrättas om den anmodade myndighetens beslut och skälen för detta.

ARTIKEL 10

Informationsutbyte och sekretess

1. All information som, oavsett i vilken form det sker, överlämnas i enlighet med detta protokoll skall vara konfidentiell eller föremål för restriktioner enligt de tillämpliga bestämmelserna hos respektive avtalsslutande part. Den skall omfattas av officiell sekretess och åtnjuta det skydd som gäller för liknande information enligt tillämplig lagstiftning hos den avtalsslutande part som mottar informationen och enligt motsvarande bestämmelser som gäller för gemenskapens organ.

2. Personuppgifter får endast utbytas under förutsättning att den avtalsslutande part som skulle mottaga uppgifterna åtar sig att tillämpa en skyddsnivå som minst motsvarar den som i det särskilda fallet tillämpas av den avtalsslutande part som kan lämna uppgifterna. Därför skall de avtalsslutande parterna överlämna information till varandra om de bestämmelser som är tillämpliga hos dem, inbegripet, i förekommande fall, de gällande rättsreglerna i gemenskapens medlemsstater.

3. Att information som erhållits i enlighet med detta protokoll används i rättsliga eller administrativa förfaranden vilka inletts i fråga om verksamhet som innebär överträdelse av tullagstiftningen skall anses svara mot syftet med detta protokoll. De avtalsslutande parterna får därför i uppteckningar av bevismaterial, rapporter och vittnesmål samt i mål inför domstol som bevis använda den information de har erhållit och de handlingar de har tagit del av i enlighet med bestämmelserna i detta protokoll. Den behöriga myndighet som har lämnat denna information eller gett tillgång till handlingarna skall underrättas om sådan användning.

4. Den information som erhållits får endast användas för de syften som anges i detta protokoll. Om någon av de avtalsslutande parterna önskar använda sådan information för andra syften, skall den parten inhämta ett skriftligt förhandsmedgivande från den myndighet som lämnat informationen. Sådan användning skall då omfattas av de eventuella restriktioner som den myndigheten fastställt.

ARTIKEL 11

Experter och vittnen

En tjänsteman vid en anmodad myndighet får bemyndigas att inom ramen för detta bemyndigande inställa sig som expert eller vittne vid rättsliga eller administrativa förfaranden rörande frågor som omfattas av detta protokoll och framlägga de föremål, handlingar eller bestyrkta kopior därav eller varje annat föremål som kan behövas i förfarandena. I en framställan om inställelse skall anges inför vilken rättslig eller administrativ myn-

dighet som denne tjänsteman skall inställa sig samt om vilka frågor och i vilken egenkap tjänstemannen skall höras.

ARTIKEL 12

Kostnader för bistånd

De avtalsslutande parterna skall gentemot varandra avstå från alla krav på ersättning för kostnader som är en följd av tillämpningen av detta protokoll, förutom när det gäller kostnader för experter och vittnen samt för tolkar och översättare som inte är offentligt anställda.

ARTIKEL 13

Genomförande

1. Libanons tullmyndigheter, å ena sidan, och de behöriga avdelningarna inom Europeiska gemenskapernas kommission och i förekommande fall medlemsstaternas tullmyndigheter, å andra sidan, skall ansvara för genomförandet av detta protokoll. De skall besluta om alla praktiska åtgärder och arrangemang som är nödvändiga för tillämpningen och därvid beakta gällande bestämmelser, särskilt bestämmelserna om dataskydd. De får framföra förslag till de behöriga organen om ändringar som de anser bör göras i detta protokoll.

2. De avtalsslutande parterna skall samråda med varandra och hålla varandra underrättade om de närmare tillämpningsföreskrifter som antas i enlighet med bestämmelserna i detta protokoll.

ARTIKEL 14

Andra avtal

1. Med beaktande av Europeiska gemenskapens och dess medlemsstaters respektive befogenheter skall bestämmelserna i detta protokoll

- inte inverka på de avtalsslutande parternas förpliktelser enligt andra internationella avtal eller konventioner,
- anses komplettera de avtal om ömsesidigt bistånd som har ingåtts eller kan komma att ingås mellan enskilda medlemsstater och Libanon,
- inte inverka på gemenskapsbestämmelserna om överlämnande mellan de behöriga avdelningarna inom Europeiska gemenskapernas kommission och medlemsstaternas tullmyndigheter av information som erhållits inom ramen för detta protokoll och som kan vara av intresse för gemenskapen.

2. Utan hinder av bestämmelserna i punkt 1 skall bestämmelserna i detta protokoll ha företräde framför bestämmelser i sådana bilaterala avtal om ömsesidigt bistånd som har ingåtts eller kan komma att ingås mellan enskilda medlemsstater och Libanon i de fall då bestämmelserna i de senare är oförenliga med bestämmelserna i detta protokoll.

3. När det gäller frågor om tillämpligheten av detta protokoll skall de avtalsslutande parterna samråda för att lösa dessa inom ramen för den (särskilda kommitté) som upprättats av det associeringsråd som inrättats i enlighet med artikel 12 i associeringsavtalet.